

Aspectes sanitaris de l'Arxiu Parroquial de Solsona (1565-1700)

Lluís Sallés i Planas

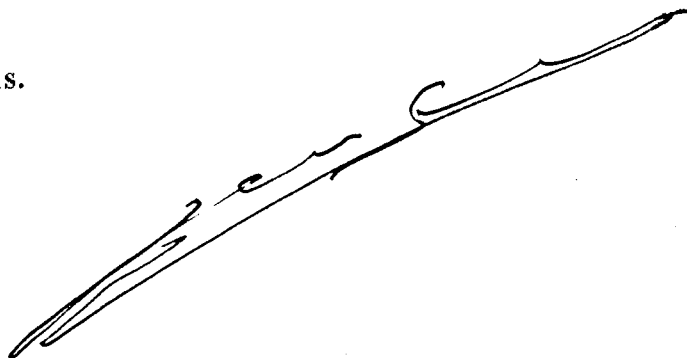
ADVERTIMENT. La consulta d'aquesta tesi queda condicionada a l'acceptació de les següents condicions d'ús: La difusió d'aquesta tesi per mitjà del servei TDX (www.tdx.cat) ha estat autoritzada pels titulars dels drets de propietat intel·lectual únicament per a usos privats emmarcats en activitats d'investigació i docència. No s'autoritza la seva reproducció amb finalitats de lucre ni la seva difusió i posada a disposició des d'un lloc aliè al servei TDX. No s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant al resum de presentació de la tesi com als seus continguts. En la utilització o cita de parts de la tesi és obligat indicar el nom de la persona autora.

ADVERTENCIA. La consulta de esta tesis queda condicionada a la aceptación de las siguientes condiciones de uso: La difusión de esta tesis por medio del servicio TDR (www.tdx.cat) ha sido autorizada por los titulares de los derechos de propiedad intelectual únicamente para usos privados enmarcados en actividades de investigación y docencia. No se autoriza su reproducción con finalidades de lucro ni su difusión y puesta a disposición desde un sitio ajeno al servicio TDR. No se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al resumen de presentación de la tesis como a sus contenidos. En la utilización o cita de partes de la tesis es obligado indicar el nombre de la persona autora.

WARNING. On having consulted this thesis you're accepting the following use conditions: Spreading this thesis by the TDX (www.tdx.cat) service has been authorized by the titular of the intellectual property rights only for private uses placed in investigation and teaching activities. Reproduction with lucrative aims is not authorized neither its spreading and availability from a site foreign to the TDX service. Introducing its content in a window or frame foreign to the TDX service is not authorized (framing). This rights affect to the presentation summary of the thesis as well as to its contents. In the using or citation of parts of the thesis it's obliged to indicate the name of the author.

Aspectes sanitaris de l'Arxiu Parroquial de Solsona,
(1565-1700).

Lluís Sallés i Planas.

Universitat de Barcelona.

Divisió de Ciències de la Salut.

Departament de Salut Pública i Legislació Sanitària.

Unitat d'Història de la Medicina.

Director: Dr. Josep Ma. Calbet i Camarasa.

Tutor: Dr. Manuel Gené i Badia.

Barcelona, 1994.

A la Magda, la meva esposa,
per la seva paciència, ajuda
i comprensió; i als meus fills
Eva, Aina i Pol, per tot el
temps que no els hi he pogut
dedicar.

Als meus pares pel seu
estímul i confiança.

Agraïments.

Al Dr. Josep Ma. Calbet i Camarasa, per acceptar dirigir-me aquesta tesi i pels seus consells, orientacions i confiança, durant tot el temps que ha durat el treball.

Al Dr. Manuel Gené i Badia, pel seu suport i tutoria.

Al Dr. Manuel Ma. Escudé i Aixelà, per les seves recomanacions.

A Mn. Ramón Barrera, per donar-me tot tipus de facilitats per l'estudi dels llibres de l'Arxiu Parroquial de Solsona, mentre eren a la rectoria de la Parròquia de Solsona.

A Mn. Enric Bartrina i Corominas, director de l'Arxiu Diocesà de Solsona, per continuar facilitant-me la tasca quan els llibres van passar a l'Arxiu, i pels seus valuosos aclariments.

A Mn. Antoni Bach i Riu, per la seva ajuda en la interpretació dels llibres parroquials.

A Marcel Coromines Balletbó, company d'estudi a l'Arxiu, per facilitar-me informació sobre els Fons Pallarès.

A Jordi Tasiés Planas, també company de recerca a l'Arxiu, i que em facilità algunes dades.

A la Ma. Dolors Pau, secretària del Departament de Salut Pública per donar-me tot tipus de facilitats en les tasques burocràtiques.

ÍNDEX

	<u>Pàgina.</u>
1. INTRODUCCIÓ.	1
2. OBJECTIUS I INTENCIÓ DE LA TESI.	5
2.1. Objectius principals.	5
2.1.1. Relació i coneixement del personal sanitari.	5
2.1.2. Relació i estudi de les morts violentes.	6
2.1.3. Contribuir al coneixement de la història socio-sanitària de Solsona.	6
2.1.4. Contribuir al coneixement de la història socio-sanitària de Catalunya.	6
2.2. Objectius secundaris.	6
3. HIPÒTESIS DE TREBALL.	9
4. ESTAT ACTUAL DE LA QÜESTIÓ.	12
5. SITUACIÓ DE LA MEDICINA A L'ÈPOCA.	20
6. LA ZONA GEOGRÀFICA ESTUDIADA.	23
7. MATERIAL I MÈTODE.	28
7.1. Els arxius parroquials.	28
7.2. Llibres utilitzats. Descripció i ubicació.	28
7.3. Recollida de dades. Tècnica. Tipus de fitxes.	34
7.4. Tècnica d'elaboració de les dades.	36
8. RESULTATS.	38
8.1. Personal sanitari a Solsona els segles XVI i XVII.	39
8.1.1. Els metges.	41
8.1.2. Els cirurgians.	71
8.1.3. Els apotecaris.	97
8.1.4. Les llevadores.	123
8.1.5. Altres sanitaris.	128
8.2. Les causes de mort.	131
8.2.1. La mort violenta.	133

	<u>Pàgina</u>
8.2.1.1. Homicidis o assassinats.	133
8.2.1.2. Execucions de sentència.	139
8.2.1.3. Accidents.	140
8.2.1.4. Guerra.	145
8.2.1.5. Sense especificar.	148
8.2.2. La mort natural sospitosa.	150
8.2.3. La mort natural diagnosticada.	153
8.2.4. La mort natural sense diagnosticar.	164
8.3. Les agulles de mortalitat.	166
8.4. La mortalitat dels albats.	168
8.5. Els baptismes de necessitat.	170
8.6. Els fills incògnits.	172
8.7. Aspectes demogràfics.	175
8.7.1. Professions dels solsonins als segles XVI i XVII.	175
8.7.2. Algunes edats dels difunts.	187
9. DISCUSSIÓ.	188
9.1. El personal sanitari.	188
9.1.1. El grau de cobertura sanitària.	190
9.1.2. Proporcions entre les diverses professions.	195
9.1.3. Els sanitaris de més prestigi local.	197
9.1.4. Les nissagues.	204
9.2. Les causes de mort.	212
9.2.1. La mort violenta.	212
9.2.2. La mort natural sospitosa.	220
9.2.3. La mort natural diagnosticada.	221
9.2.4. Les morts a l'hospital.	223
9.2.5. Les morts de donzelles i fadrins.	226
9.3. Els baptismes i els casaments.	229
9.3.1. Els baptismes de necessitat.	229
9.3.2. Dades sobre els bessons.	230
9.3.3. Fills incògnits o de ventura.	231
9.3.4. Els casaments.	233
9.3.5. Taxa de natalitat.	236
9.4. Aspectes demogràfics.	237
9.4.1. Els baptismes.	237
9.4.2. Els òbits.	239
9.4.3. La gran diferència entre baptismes i òbits.	242
9.5. Interpretació dels resultats.	243
9.5.1. En relació al personal sanitari.	243
9.5.2. En relació a la mortalitat.	246

	<u>Pàgina</u>
9.5.3. En relació als fills incògnits.	249
9.6. Aportacions de la tesi.	250
10. CONCLUSIONS.	252
11. BIBLIOGRAFIA.	254
11.1. Fonts documentals.	254
11.2. Bibliografia crítica.	255
12. APÈNDIX. (En volum a part).	262

1. INTRODUCCIÓ

L'any 1987, a causa del meu interès per la Història de la Medicina, i valorant la possibilitat de poder realitzar la Tesi Doctoral sobre aquest tema, vaig entrar en contacte amb el Dr. Josep Maria Calbet, que havia estat el meu professor d'Història de la Medicina a la Facultat de Medicina de Barcelona, on em vaig llicenciar en Medicina i Cirurgia l'any 1981.

Després d'aquestes trobades, ell acceptà dirigir-me la tesi i m'esperonà a investigar en els arxius parroquials de la meva ciutat i comarca per poder avançar en la mateixa direcció dels estudis que altres investigadors ja havien realitzat o realitzaven sobre el personal sanitari i les causes de mort més antigament documentades en el nostre país.

Com que el tema em semblà engrescador i assequible, vaig començar a buscar als arxius de Manresa, la meva ciutat, i als de gairebé tots els pobles de la comarca del Bages, sense poder trobar-ne, per desgràcia, cap que acomplís els requisits que el Dr. Calbet m'havia assenyalat, una mínima antigüitat i extensió, ja que els arxius parroquials de Manresa s'havien cremat durant la Guerra Civil, així com els de gran part de la comarca, i no hi havia dades anteriors al segle XIX ni de suficient entitat per poder realitzar una tesi.

Aquest fet em portà a buscar a les comarques veïnes, i va ser així com vaig arribar a Solsona, on tinc lligams familiars per part de la meua esposa. Per sort, allí es conserven uns magnífics arxius parroquials a l'Arxiu Diocesà, a càrrec de mossèn Enric Bartrina. Quan jo els vaig començar a estudiar; encara estaven dipositats en un armari metàl·lic del nou edifici de la Parròquia de Solsona. Gràcies a l'amabilitat del seu rector Ramon Barrera, els vaig poder consultar amb tota mena de facilitats.

Aquestes facilitats no van ser les mateixes pel que fa a la legibilitat i a l'estat de conservació dels llibres de Baptismes, d'Òbits i de *Desporis*, que són la font documental del meu estudi, perquè anys abans havien estat dipositats en unes golfes, on la humitat i els animals hi havien deixat les seves emprentes indelebles en forma de pàgines senceres arrencades o rosegades i l'escriptura esborrada o diluïda. Tot això dificultava o de vegades impedia, la comprensió i l'obtenció de dades; si a sobre hi afegim la cal·ligrafia il·legible d'alguns dels transcriptors i les faltes d'ortografia que tant freqüentment hi trobem, tot plegat va dificultar d'allò més una tasca que a priori semblava més assequible.

La llunyania de les fonts documentals respecte del meu domicili i del lloc de treball, Solsona és a més de 50 quilòmetres de Manresa, tampoc no em facilitava la feina.

Totes aquestes circumstàncies han fet que l'estudi agafi des de les dades més antigues de què disposa l'Arxiu Parroquial de Solsona, que

són les de l'any 1565 ¹, fins l'any 1700 inclòs, sense poder-hi comptar el segle XVIII com hagués estat el meu desig, a causa de la gran quantitat de material de que disposa l'arxiu sobre aquesta època. Espero poder-lo estudiar més endavant o bé que algú altre continuï aquest estudi.

Tal i com ja he comentat abans de passada, aquest treball s'inscriu en la línia d'investigació iniciada després del III Congrés d'Història de la Medicina Catalana, celebrat a Lleida el 1981, pels Drs. Josep Maria Calbet i Camarasa i Jacint Corbella i Corbella amb el "Diccionari Biogràfic de Metges Catalans", de 3 volums i publicat el primer el 1981, i el treball "Aspectes sanitaris de l'Arxiu de Sant Joan de Lleida" dels Drs. Manuel Camps i Clemente i Manuel Camps i Surroca publicat el 1983. Aquests estudis demostren la vàlua dels arxius parroquials com a fonamentals fonts d'informació sobre la vida quotidiana² en les nostres viles i ciutats a partir de l'enregistrament de la població. En el cas de Solsona es comença l'any 1565 pel que fa als llibres de Baptismes i Òbits, i l'any 1597 pel que fa als llibres de *Desposoris*. En aquests llibres, a diferència dels registres notariais, hi consta pràcticament tota la població amb les seves professions i parentesc, i en el cas dels llibres d'Òbits algunes causes de mort sobretot de tipus accidental o violenta, que ens aporten

¹ És en la sessió 24 del 11 de Novembre de 1553 del Concili de Trento, on s'estipula l'obligatorietat de l'existència dels Registres Parroquials.

Aquesta normativa es converteix en Llei per la Reial Cèdula del 12 de Juliol de 1564.

La raó per la que s'establiren els Registres Parroquials, era la demostració de la pertinença a l'església catòlica en una època en que per Europa progressava la reforma protestant, i al nostre país també per constatar que ja no quedaven jueus ni musulmans després de la seva expulsió.

² La creació del Registre Civil a Espanya data de la Llei de 17 de Juny de 1870. Fins llavors la font d'anàlisi demogràfica no pot ser altra que els Registres Parroquials. (NADAL i Farreras, Jordi. La poblacion española (s XVI-XX). Barcelona: Ed. Ariel. 1966. pàg. 20.)

una valuosa informació des del punt de vista mèdic i sociològic, per la qual cosa crec que aquesta línia de recerca és de vital importància per aprofundir en el coneixement dels nostres avantpassats i de la nostra medicina en uns anys poc coneguts com són el segle XVI i XVII.

Voldria que aquesta tesi fos un petit pas més en la direcció seguida pels altres companys i que, entre tots, ajudem a conèixer una mica més tots aquells sanitaris anònims que amb el seu treball quotidià forjaren el país que ens acull i del qual ens enorgulleix formar part.

2. OBJECTIUS I INTENCIÓ DE LA TESI

A l'hora de plantejar la tesi i d'obtenir informació, m'he marcat uns objectius principals o prioritaris i uns de secundaris.

2.1. OBJECTIUS PRINCIPALS

2.1.1.- Recollir i aportar dades el més exhaustives possible sobre persones dedicades a tasques sanitàries a la ciutat de Solsona durant els segles XVI i XVII. Aquesta tasca s'emmarca, com ja he comentat en la introducció, dins la línia general de recerca, iniciada pels Drs. J. M. Calbet i J. Corbella amb el Diccionari Biogràfic de Metges Catalans (1981-1983, 3 volums) i amb l'estudi de l'Arxiu de l'església de Sant Joan de Lleida de M. Camps Clemente i M. Camps Surroca (1983).

Tant aquests treballs com els que els hem seguit, intenten conèixer el personal sanitari a través de les úniques fonts d'informació de la població comuna en aquella època de què disposem en l'actualitat, com són els registres parroquials de baptismes, d'òbits i de matrimonis. Uns altres registres són els notariais, però són molt incomplets pel que fa al tipus de dades que necessitem, ja que no tots els sanitaris feien protocols notariais, a part dels de famílies més nobles, però sí que tots feien algun dia de padrí, o es casaven, o bé tenien fills o, si més no, es morien, cosa que constava en la gran majoria d'aquests registres sacramentals, amb la seva professió al costat del seu nom, fet que permet una bona identificació.

2.1.2.- Coneixement de la incidència i de les causes de mort violenta a la ciutat de Solsona als segles XVI i XVII.

Com a objectiu prioritari només apunto les morts violentes, ja que de les morts naturals no en sol constar la causa i, per tant, el seu estudi no es pot considerar un objectiu prioritari perquè seria molt incomplet, però, en canvi, les morts violentes, tant accidentals com provocades, em sembla que hi són assignades gairebé totes, fins i tot amb detalls i circumstàncies que n'afavoreixen un estudi rigorós i complet.

2.1.3.- Contribuir al coneixement de la història de Solsona des de l'aspecte sociosanitari d'aquests dos segles, que fins ara no s'havia tractat sistemàticament.

2.1.4.- Juntament amb els altres treballs realitzats amb els mateixos criteris i objectius, contribuir al coneixement sociosanitari de la Catalunya d'aquests segles, força desconegut fins ara.

2.2. OBJECTIUS SECUNDARIS

Aquests objectius no són els que donen sentit a la tesi, però sí que hi aporten dades complementàries per tal d'obtenir una visió més global i completa de Solsona en aquella època històrica. Són dades sobretot demogràfiques.

NATALITAT

2.2.1.- Estudi de la natalitat general per anys i diferenciant els sexes.

2.2.2.- Evolució temporal de la natalitat i de les seves inflexions relacionades amb esdeveniments històrics i socials, (guerres, migracions, sequeres, etc.).

2.2.3.- Constància i evolució temporal dels infants abandonats.

2.2.4.- Constància dels embarassos múltiples.

2.2.5.- Constància dels baptismes de necessitat.

MORTALITAT

2.2.6.- Estudi de la mortalitat general per anys i diferenciant els sexes.

2.2.7.- Constància de les causes de mort natural documentades, que són minoria i molt incompletes.

2.2.8.- Evolució i pics de mortalitat, per deduir-ne brots epidèmics, guerres, etc.

2.2.9.- Constància de morts a l'hospital, que gairebé sempre són pobres o forasters.

NUPCIALITAT

2.2.10.- Estudi i evolució de la nupcialitat per anys.

2.2.11.- Proporció de donzelles, fadrins, viudes i viudos en els casaments.

2.2.12.- Taxa de fertilitat, relacionant el coeficient naixements-casaments.

ALTRES ASPECTES

2.2.13.- Oficis dels solsonins en aquella època i la seva proporció. En els registres de baptismes, òbits i casaments, gairebé sempre hi consten els dels homes, d'entre les dones només hi consten les

llevadores, les criades, les mosses i les majordomes, a part de dues teixidores, dues pageses, una cistellera, una mercadera i una carbonera.

Resumint doncs, la intenció d'aquest treball és la recollida d'unes dades que estan molt disperses i difícils de reunir, i que, juntament amb les aconseguides per nombrosos treballs similars, basats en l'estudi dels arxius parroquials de Catalunya, tot plegat ens ajudi en el futur a treure conclusions prou representatives per conèixer millor aspectes fonamentals del passat de la medicina catalana i dels seus protagonistes.

3. HIPÒTESIS DE TREBALL

Per poder treure unes conclusions vàlides i estructurades, he establert unes hipòtesis de treball que orientin i justifiquin les dues principals línies d'estudi d'aquesta tesi, com són la recerca del personal sanitari i les causes de mort violenta. Sobre elles voldria demostrar o confirmar els següents fets:

- Que Solsona era durant els segles XVI i XVII una ciutat socialment ben estructurada i d'una importància relativa en el seu entorn, segurament superior a la que té ara. Encara que durant l'època moderna hi hagué una davallada econòmica, demogràfica i sanitària que afectà tot Catalunya, i per tant també Solsona a causa de les guerres i epidèmies que hi hagueren, el personal sanitari era bastant nombros i estable.

- Que l'assistència sanitària a Solsona està bastant equilibrada entre metges (Doctors en Medicina) i cirurgians i que tant relleu social podien assolir els uns com els altres. Tot i que es decantava una mica a favor dels metges, el reconeixement social era alt en tots els grups, fet que es comprova per la gran quantitat d'apadrinaments i testimoniatges en què apareixen.

- Que les professions sanitàries sovint es donen en nissagues familiars, i en el cas de Solsona té un relleu especial la família Pallarès, que té, sobretot, importants apotecaris en el seu si, però també doctors

en medicina que solen conviure en el mateix període que els apotecaris i fins i tot en la mateixa persona. La majoria tenien molta rellevància social, i algun va a arribar a ser batlle de la ciutat.

També són freqüents els apadrinaments entre diferents nissagues de sanitaris o fins i tot enllaços matrimonials, cosa que demostra la relació social que hi havia entre ells.

- L'existència d'una professió femenina mínimament estructurada i reconeguda socialment com és la de les llevadores. És la primera professió femenina que com a tal surt documentada habitualment a la Catalunya d'aquesta època.

- Que en certs períodes d'aquesta època la violència social és bastant elevada, tant pel bandidatge com per les guerres que hi havia, fins arribar a un any en què les morts violentes van ser un 22,22 % del total d'òbits.

- Que en els primers anys de l'estudi hi ha unes quantes morts violentes per execucions de sentència, sobretot en períodes de guerra.

- Que hi ha documentades morts violentes en accidents de treball, fet que és important per la raresa d'aquestes dades en aquesta època.

- Que no es documentaven les morts per suïcidi, tot i que és gairebé segur que n'hi havia.

- Que sí que es documentaven les morts sobtades, que eren bastant freqüents, encara que no se'n solia detallar la causa.

- Que, a nivell secundari, la incidència de fills incògnits o abandonats és més alta en períodes de més gran violència social, i que està per damunt del 2 % de la natalitat total, una mica més alt que d'altres contrades de Catalunya en aquell temps.

4. ESTAT ACTUAL DE LA QÜESTIÓ

És important vincular aquest treball amb tots els altres treballs realitzats fins ara en la mateixa direcció, ja que aquest fet és un dels que ha donat més sentit al meu treball i m'ha estimulat a tirar endavant, pensant que entre tots es pot arribar a formar un cos de dades i conclusions que aportin elements importants per al coneixement de la història de la Medicina catalana i, per extensió, per al coneixement de la història de Catalunya.

Tota aquesta línia de recerca començà arran del III Congrés d'Història de la Medicina Catalana, celebrat a Lleida l'any 1981, en què es presentà el "Diccionari biogràfic de metges catalans" a càrrec de Josep Maria Calbet i Camarasa i Jacint Corbella i Corbella, del qual hi ha publicats tres volums, amb 8520 metges i cirurgians registrats i que, tal com expliquen els autors en el tercer volum, ja no es pot considerar una obra bipersonal sinó un treball col·lectiu, en el qual han col·laborat entre d'altres: Manuel Camps i Clemente, Manuel Camps i Surroca, Narcís Castells, Edelmira Domènech, Benet Julià i Figueras, Júlia Morató, Josep Maria Massons i Esplugas, Immaculada Pellicer i Garriga, Joan Rafart i Selga, Josep Tomàs i Montserrat, Pere Vallribera i Puig, etc.

El primer treball, però, que es pot considerar l'iniciador de la mateixa línia de recerca en la qual es troba inserit aquest, és a dir, el buidatge dels arxius parroquials del nostre país, i que solen començar amb el títol "Aspectes sanitaris de", és el treball del Dr. Manuel

Camps i Clemente i el Dr. Manuel Camps i Surroca "Aspectes sanitaris de l'Arxiu de Sant Joan de Lleida, segle XVII" de l'any 1983 i que serveix de punt de referència a tots els treballs posteriors.

A tots aquests treballs, m'hi vull referir ara per poder situar aquest estudi en el context col·lectiu en què crec que pren tot el seu significat; la majoria de treballs són tesis doctorals fetes a la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona, i són els següents:

Núm	ANY	AUTOR	LLOC	PERIODE
1	1983	CAMPS i CLEMENTE, Manuel CAMPS i SURROCA, Manuel	Lleida	1600-1699
2	1986	MONTAÑA i BUCHACA, Daniel	Terrassa	1567-1799
3	1986	SÀNCHEZ i RIPOLLÈS, Josep Ma.	L' Alt Camp	1700-1799
4	1986	ESCODÉ i AIXELÀ, Manuel Ma.	Sitges	1701-1800
5	1987	FERNANDEZ FERNANDEZ, Luís	Tarragona	1700-1800
6	1987	VICENTE GUILLEN, Antonio	El Vendrell	1580-1800
7	1988	ZURDO PELAEZ, José Luís	Vilanova i la Geltrú	1700-1799
8	1988	PERPIÑÀ i GUTIÉRREZ, Carles	El Baix Llobregat	1531-1799
9	1988	GRASA MURO, José Luís	Tarragona	1550-1700
10	1988	DICENTA SOUSA, Manuel	Ciutadella	1566-1666
11	1989	SPUCH SANCHEZ, Juan A.	Barcelona	1600-1700
12	1990	CALBET i CAMARASA, Josep Ma. VALLRIBERA i PUIG, Pere	L'Espluga de Francolí	1693-1899
13	1990	CURTÓ i SOLER, Conrad	El Baix Maresme	1501-1800
14	1990	REMÓN GIL, Julio	Buñuel (Navarra)	1567-1989
15	1990	RIERA SOCASAU, Juan Carlos	La Vall d'Aran	1601-1800

16	1990	PUJOL i BERTRAN, Antoni	Pollença	1601-1700
17	1991	BARQUINERO MAÑEZ, Margarita	Barcelona	1701-1800
18	1991	TRUJILLO-BENCOMO IZQUIERDO, Neldo	El Maresme (Arenys)	1701-1800
19	1991	PAU i ROIGE, Jordi	El Priorat	1503-1800
20	1991	ALVAREZ GALERA, M. A.	L'Alt Penedès	1566-1799
21	1991	TOLL i CLAVERO, Josep Ramon	Sant Celoni	1567-1800
22	1992	VILARDELL i YNARANJA, Miquel	El Lluçanès	1557-1800
23	1993	ALDEA BUENO, Juan Manuel	Santa Coloma de Centelles	1536-1800
24	1993	TORRAS i SALLÉS, Joaquim	Sant Joan de les Abadesses	1543-1800

Taula 1. Relació dels estudis demogràfico-sanitaris coneguts fins al moment de fer aquest treball.

La quantitat de registres estudiats per tots aquests treballs és molt important i proporcionen molta informació. Desglossant-los en Baptismes, Casaments i Òbits, ens dóna:

AUTOR	Bapt.	Casam.	Òbits	TOTAL
CAMPS i CLEMENTE, Manuel CAMPS i SURROCA, Manuel	15.117	1.485	11.614	28.216
MONTAÑA i BUCHACA, Daniel	10.468	2.030	9.554	22.052
SÀNCHEZ i RIPOLLÉS, Josep Ma.	41.118	5.703	27.702	74.523
ESCODÉ i AIXELÀ, Manuel Ma.	10.804	3.099	5.398	19.301
FERNANDEZ FERNANDEZ, Luís	31.673	7.221	21.752	60.646
VICENTE GUILLEN, Antonio	13.158	2.430	8.906	24.494
ZURDO PELAEZ, José Luís	14.729	3.140	11.606	29.475
PERPIÑÀ i GUTIERREZ, Carles	17.414	3.545	15.154	36.113

GRASA MURO, José Luís	26.415	6.359	21.957	54.731
DICENTA SOUSA, Manuel	14.428	3.482	5.593	23.503
SPUCH SANCHEZ, Juan A.	9.871	3.717	8.216	21.804
CALBET i CAMARASA, Josep Ma. VALLRIBERA i PUIG, Pere	21.815	4.751	15.896	42.462
CURTÓ i SOLER, Conrad	22.430	4.140	16.155	42.725
REMÓN GIL, Julio	12.970	3.203	9.650	25.823
RIERA SOCASAU, Juan Carlos	10.954	2.741	4.645	18.340
PUJOL i BERTRAN, Antoni	14.558	2.502	7.075	24.135
BARQUINERO MAÑEZ, Margarita	19.603	6.819	15.162	41.584
TRUJILLO-BENCOMO IZQUIERDO, Neldo	18.055	3.770	9.920	31.745
PAU i ROIGE, Jordi	44.937	8.384	30.391	83.712
ALVAREZ GALERA, M. A.	16.519	3.178	9.658	29.355
TOLL i CLAVERO, Josep Ramon	8.807	1.912	9.282	20.001
VILARDELL YNARANJA, Miquel	38.185	8.379	23.726	70.290
ALDEA BUENO, Juan Manuel	13.874	2.785	9.460	26.119
TORRAS i SALLÉS, Joaquim	25.551	4.409	13.787	43.747
TOTAL DE REGISTRES	473.453	99.184	322.259	894.896

Taula 2. Nombre de registres recollits fins ara pels estudis demogràfico-sanitaris realitzats.

En aquesta taula es pot veure la quantitat de material revisat pels diferents autors dels quals tinc constància fins ara. D'aquí s'han pogut treure uns resultats referits al personal sanitari i a la mortalitat violenta, els quals passo a especificar en les taules següents.

En aquesta taula relaciono els diferents tipus de sanitaris trobats i la seva quantitat. Les abreviacions són:

Adroguers	(ADRO.)	Apotecaris	(APOT.)
Cirurgians	(CIRU.)	Llevadores	(LLEV.)
Manescals	(MAN.)	Metges	(METG)
Estudiants de Medicina	(E.MED)	Altres	(ALT.)

AUTOR	ADRO.	APOT.	CIRU.	LLEV.	MAN.	METG	E.MED	ALT.	TOTAL
1	57	67	155	0	33	105	1	0	418
2	35	32	58	17	6	41	0	0	189
3	0	51	113	0	14	63	0	10	251
4	23	24	34	0	0	24	2	0	107
5	0	99	296	0	33	94	0	36	558
6	0	43	66	10	12	53	0	0	184
7	56	46	79	11	5	34	1	12	244
8	0	21	76	33	2	37	0	1	170
9	0	132	180	17	18	103	0	15	465
10	0	8	27	15	0	9	0	0	59
11	0	76	239	5	0	324	0	0	644
12	0	42	61	22	18	61	0	9	213
13	10	24	66	30	0	30	0	0	160
14	0	6	17	11	3	27	0	0	64
15	0	27	34	10	1	28	0	0	100
16	0	11	29	10	17	23	0	0	93
17	85	60	420	4	5	100	0	5	679
18	19	33	39	12	0	40	1	0	144

19	37	71	200	39	63	119	3	2	534
20	0	33	64	39	2	44	0	0	182
21	44	39	70	18	4	49	0	19	243
22	22	46	85	37	0	52	0	0	242
23	12	15	34	24	0	27	0	1	113
24	15	29	65	25	0	20	0	7	161
TOTAL	4 15	1035	2507	389	236	1.507	9	119	6.217

Taula 3. Nombre i tipus de personal sanitari trobat en els diferents estudis.

També és interessant agrupar la quantitat i el percentatge de morts violentes que apareixen als diferents estudis.

AUTOR	MORTS VIOLENTES	Núm. ÒBITS	%
CAMPS i CLEMENTE, Manuel CAMPS i SURROCA, Manuel	109	11.614	0,93
MONTAÑA i BUCHACA, Daniel	97	9.554	1,01
SANCHEZ i RIPOLLES, Josep Ma.	34	27.702	0,12
ESCUDE i AIXELA, Manuel Ma.	63	5.398	1,16
FERNANDEZ FERNANDEZ, Luís	66	21.752	0,30
VICENTE GUILLEN, Antonio	80	8.906	0,89
ZURDO PELAEZ, José Luís	99	11.606	0,85
PERPIÑA i GUTIERREZ, Carles	156	15.154	1,02
GRASA MURO, José Luís	97	21.957	0,44
DICENTA SOUSA, Manuel	144	5.593	2,57
SPUCH SANCHEZ, Juan A.	0	8.216	0,00
CALBET i CAMARASA, Josep Ma. VALLRIBERA i PUIG, Pere	302	15.896	1,89

CURTÓ i SOLER, Conrad	272	16.155	1,68
REMÓN GIL, Julio	353	9.650	3,65
RIERA SOCASAU, Juan Carlos	79	4.645	1,70
PUJOL i BERTRAN, Antoni	108	7.075	1,52
BARQUINERO MAÑEZ, Margarita	32	15.162	0,21
TRUJILLO-BENCOMO IZQUIERDO, Neldo	160	9.920	1,61
PAU i ROIGE, Jordi	269	30.391	0,88
ALVAREZ GALERA, M. A.	165	9.658	1,70
TOLL i CLAVERO, Josep Ramon	146	9.282	1,57
VILARDELL YNARANJA, Miquel	223	23.726	0,93
ALDEA BUENO, Juan Manuel	85	9.460	0,89
TORRAS i SALLES, Joaquim	167	13.787	1,21
TOTAL DE REGISTRES	3.306	322.259	1,20

Taula 4. Quantitat i percentatge de morts violentes en els estudis demogràfico-sanitaris realitzats fins ara.

Si a totes les dades recollides pels anteriors autors i companys de recerca hi sumem les obtingudes per mi, ens dóna el següent:

	Bapt.	Casam.	Òbits	TOTAL
SUMA DE DADES ANTERIORS	473.453	99.184	322.259	894.896
DADES MEVES	14.015	2.412	6.244	22.671
TOTAL DE REGISTRES	487.468	101.596	328.503	917.567

	ADRO.	APOT.	CIRU.	LLEV.	MAN.	METG.	E.MED.	ALT.	TOTAL
SUMA DADES	415	1.035	2.507	389	236	1.507	9	119	6.217
DADES MEVES	2	33	39	12	1	44	0	2	133
TOTAL	417	1.068	2.546	401	237	1.551	9	121	6.350

	MORTS VIOLENTES	Núm. ÒBITS	%
SUMA DE DADES ANTERIORS	3.306	322.259	1,20
DADES MEVES	139	6.244	2,22
TOTAL DE DADES	3.445	328.503	1,24

Sóc conscient que totes les dades que exposo en aquest capítol ja deuen estar superades, perquè en el moment en què l'estic redactant hi ha altres companys que estan realitzant altres treballs o tesis en la mateixa línia de recerca, com Josep Ramon Rodriguez Cros i Manuel Cahisa Mur sobre Vinaròs i Olot respectivament, i que, per tant, aportaran més dades i material que jo no conec. Aquesta circumstància és una constatació de la vitalitat de què disfruta aquest camp de la historiografia mèdica i espero que sigui un estímul per tal que altres persones ens acompanyin en aquesta tasca.

5. SITUACIÓ DE LA MEDICINA A L'ÈPOCA

No és pas la intenció d'aquesta tesi fer un estudi de la situació de la Medicina en aquells anys, perquè aquest fet s'escapa totalment del meu objectiu i de les possibilitats que donen les fonts documentals consultades, així que aquí només intentaré aportar unes dades que permetin situar els resultats obtinguts amb la tesi dins del seu context històric i cultural.

Després d'una etapa brillant per a la medicina catalana com la que agafa el segle XIII i gran part del XIV, amb figures tan destacades com Arnau de Vilanova (1238/40-1311), que fou un dels metges més considerats del seu temps, autor d'una extensa obra literària, tant de tipus mèdic com teològic, i professor durant uns anys de l'escola mèdica de Montpeller, considerada la millor de l'època i que fou un important ferment de la vitalitat de la medicina catalana durant aquells anys, passem a un segle XV de franca davallada i arribem als segles XVI i XVII, ja en plena època renaixentista i després barroca, amb una medicina catalana en decadència i allunyada del renaixement científic europeu, representat per figures com Vesali, Paracels, Paré, Servet, Harvey i d'altres que intentaven donar una visió més humanista i científica a la medicina, però que en aquells anys encara no es traduïa en uns resultats pràctics de cara als pacients. Així la medicina catalana seguí durant aquells anys una evolució més negativa, encara, que la que seguí la de la resta d'Europa.

La medicina de l'època gaudia d'un important desprestigi com demostren autors com Molière, Quevedo i Cervantes, que la satiritzen en les seves obres. Era a causa de la inoperància dels limitats medis terapèutics de què disposaven tant metges com cirurgians, de la pràctica totalment empírica i basada en la tradició de sangries, purgues i emètics, preparats mercurials i compostos múltiples, que eren altament ineficaços encara que no clarament perjudicials per a la salut. Però sí que amb ells, era gairebé impossible controlar les malalties infeccioses, autèntic flagell de l'època.

En aquest apartat i com a dada curiosa i no pas analítica, vull enumerar alguns dels preparats que consten en el Fons Pallarès i que receptaven els metges solsonins de l'època del nostre estudi:

Ungüent resolutiu; Cordialet; Opiata; Medecina per cucs o medecina solutina; Sirups acido limona et autopi; Olis per lo ventrell; Rodomel solutiu amb aigua de fonoll; Potio somnifera; Tauletes de margaridon; Aigua escorpinera; Polvores per anar de cos; Tauletes de aromatch; Aigua borragines; Liniment pel costat; Pega y cañella per un pegat; Mel rosat y suc de mores; Polvores escarnatina; Soltines; Aigua escursonera; Purga el-lectiva; Per sagnies; Sangonetes; Matafaluga.

Aquí haig d'agrair a Marcel Coromines, que està fent la tesi doctoral sobre aquests fons, que em facilités veure aquestes dades.

La majoria de preparacions del Fons Pallarès són receptades per metges, però també n'hi ha de receptades per alguns cirurgians i fins i tot per un manescal.

Els metges i els cirurgians, com es veu al llarg de la tesi, eren dues professions diferents. Teòricament, els metges tenien sempre estudis universitaris i atenien les classes més acomodades. N'hi havia de tres categories: batxiller, llicenciat i doctor, encara que, com podem comprovar en les inscripcions, a tots se'ls solia anomenar Doctor en Medicina.

Els cirurgians atenien principalment les classes més baixes i també n'hi havia de diverses categories, des dels barbers i sagnadors, passant pels cirurgians romancistes, fins als cirurgians llatins, que, com el seu nom indica, eren els que havien estudiat i sabien llatí, llengua predominant de la cultura, encara llavors.

Els apotecaris preparaven els remeis prescrits pels metges. Havien de conèixer el llatí i tenir quatre anys de pràctica per obtenir la llicència que atorgava el Tribunal del Protomedicat, que era una institució creada pels Reis Catòlics per controlar l'exercici de les professions sanitàries.

Les llevadores eren una de les poques professions femenines de l'època. Segurament que la seva formació era pràctica al costat d'una llevadora més gran. Solien ser dones casades o viudes. Assistien al part i feien els baptismes de necessitat si la situació ho precisava.

Per últim, els manescals serien els antecessors del que avui dia són els veterinaris. De fet, com es comprova als arxius, eren ferradors de cavalls que coneixien alguns mètodes per tractar els animals.

6. LA ZONA GEOGRÀFICA ESTUDIADA

Vora la riera de Solsona o riu Negre i al peu del turó de Castellvell, on s'alça el castell de Solsona, la ciutat és el cap de la comarca del Solsonès. Fou nucli urbà ja en l'època romana. Està situada al sector septentrional de la Depressió Central Catalana, al punt de contacte amb el sector muntanyenc dels Pre-pirineus, en un dels altiplans característics de la depressió, a 664 metres d'alçada.

Amb una població que ara s'acosta als 7000 habitants i una extensió de 18,14 km², la ciutat de Solsona ha sabut conservar el seu nucli antic amb l'estructura de la vella ciutat emmurallada, amb tres portals i diverses torres i abundor de cases senyorials, algunes molt ben restaurades o en fase de restauració com la casa que allotja l'ajuntament de la ciutat.

L'economia és bàsicament agrícola i ramadera, com es pot observar en el *Vinyet*, que és una gran extensió de cultius de secà i masies disperses al voltant de Solsona. Havia estat important la indústria menestral dels ganiveters, però actualment, les indústries més importants són les del tractament de la fusta i les de materials de construcció. El sector terciari, amb un comerç variat i fires importants com la de Sant Isidre, sempre ha tingut forta influència sobre la pròpia comarca i algunes poblacions veïnes de la Segarra.

El turisme és, a hores d'ara, un dels sectors amb més creixement, tant per la magnífica natura que abasta tota la comarca, com per la

pròpia ciutat de Solsona, amb el seu nucli antic emmurallat, la seva catedral, el seu Museu Diocesà i les seves festes, com el Carnaval i la Festa Major.

Per algunes excavacions que s'han fet, sé sap que la zona de Solsona ja fou poblada en el període Neolític. A l'època romana hi havia un nucli anomenat Setelsis del què derivaria el nom de Solsona, però no és fins el segle X quan podem parlar del naixement de Solsona, i ho fa a partir de dos nuclis urbans separats: un a ponent, a redós del Castell d'El Camp i que se'n denominava "La Vila de Solsona", i l'altre a llevant, al voltant del Monestir de Sta. Maria i que és deia "La Vila de Santa Maria", el punt de conjunció dels dos nuclis urbans esdevingué on actualment hi ha la Plaça Major. Així Solsona tenia dues jurisdiccions, una depenent del Castell i l'altra del Monestir, al crear-se el municipi o Consell l'any 1338 el formaven dos cònsols i un batlle per cada jurisdicció, sent la missió d'aquest últim més aviat de tipus judicial.

Més endavant, la jurisdicció del Castell l'ostentava el Duc de Cardona, i la jurisdicció del Monestir el Bisbe de Solsona des de l'any 1593 en que fou creat el Bisbat pel papa Climent VIII. Aquesta divisió del municipi en dues jurisdiccions senyorials (Ducal i Episcopal), perdurà de fet fins la decada de 1830 després que les Corts de Cadis suprimissin aquests tipus de jurisdiccions a tot Espanya uns anys abans.

La divisió de la ciutat entre les dues jurisdiccions, s'observa molt bé en la reproducció reduïda del planol de Solsona que adjunto en aquest capítol i que fou realitzat l'any 1743, l'original del qual es conserva a l'Arxiu del Duc de Medinacelli situat a la "Casa de Pilatos" de Sevilla.

A l'hora de parlar dels esdeveniments històrics de la ciutat de Solsona, m'haig de referir primer i com un dels més importants, a la fundació del bisbat, que es produí l'any 1593 pel papa Climent VIII a petició del rei Felip II. Sembla que la causa de la creació del bisbat de Solsona, fou per poder exercir un més bon control del corrent migratori d'occitans i francesos cap aquestes comarques, que feien temer a Felip II, una penetració de les idees del protestantisme i d'altres heretgies com els hugonots, ja que el bisbat d'Urgell era massa extens i difícil de governar¹.

Per aconseguir ser la seu del bisbat, Solsona va haver de competir amb ciutats com Balaguer i Manresa que també el pretenien. Per aquest motiu l'any 1590, els cònsols de Solsona van fer arribar al rei, Felip II, un informe dels avantatges que tenia la vila per tal de ser designada la seu del nou bisbat. En ell s'exageren els termes i així, es diu que Solsona tenia en aquells moments 600 focs que, amb un coeficient de 4 persones per foc, representarien unes 2.400 persones; mentre en el fogatge de l'any 1553 es conten 347 focs que serien 1388 habitants, i en el cens de l'any 1718 es parla de 1593 habitants. També es diu a l'informe que era una terra molt sana, amb moltes persones de vuitanta, noranta i fins i tot cent anys². Així Solsona aconseguia el bisbat, i l'any sobre, el 1594, la condició de ciutat per un decret del rei Felip II.

L'alegria de la gent de Solsona per aquests esdeveniments, queda reflectida en la nota que hi ha al Llibre 1 de Baptismes i Òbits de l'Arxiu Parroquial, on el vicari perpetu que fa el registre, anota el 4 d'agost de

¹ BARTRINA i COROMINAS, Enric. La ciutat de Solsona i els 400 anys del bisbat. Berga: L'Erol, 1993, Núm. 41. 63-65 p.

² LLORENS i SOLÉ, Antoni. Solsona i el Solsonès en la història de Catalunya. Lleida: Ed. Virgili i Pagès S.A., 1986. Volum I. 397 p.

1594 l'elecció del primer bisbe de Solsona, que fou el cerdà Lluís Sans, però que no arribà a Solsona fins el novembre de 1596.

Justament l'any passat, a Solsona i en tota la diòcesi, es van celebrar molts actes per commemorar el 400 aniversari de la creació del bisbat.

També és interessant assenyalar que la Festa Major de Solsona, que se celebra el 8 de setembre diada de la Mare de Déu del Claustre patrona de la ciutat, fou instaurada l'any 1653, amb una processó en la què es va treure la imatge de la Verge pels carrers de la ciutat per agrair-li que fos alliberada de la guerra i de la pesta que l'affligí durant l'any anterior.

De 1620 a 1717, funcionà la Universitat Literària de Solsona, fundada amb privilegi del papa Pau V i suprimida per Felip V a la fi de la guerra de Successió, com la resta d'universitats de Catalunya, per crear la de Cervera. Aquesta universitat podia conferir graus de batxillerat, llicenciatura i doctorat, en Teologia, Filosofia, Dret Civil, Dret Canònic i Medicina. De totes aquestes disciplines la que tingué més doctorats fou Teologia. Es té constància d'uns quants doctorats en Medicina, encara que no sé sap segur si també s'ensenyava aquesta disciplina a Solsona³.

La ciutat patí fortament les conseqüències de la guerra napoleònica, durant la qual fou assetjada i incendiada l'any 1810 per les tropes franceses de Macdonald. També la primera guerra Carlina afectà plenament a Solsona, ja que l'any 1837, després de prendre la ciutat, els

³ SERRA i VILARÓ, Joan. Universidad Literaria de Solsona. Tarragona: Ed. Sugañes Hnos., 1953.

carlins hi instal·laren la seva Junta Suprema del Govern del Principat. El 1838, les tropes liberals del baró de Meer recuperen la ciutat.

Així, les dades històriques de què disposem ens demostren, que Solsona exercí una influència i tingué una importància relativa superior en temps pretèrits que la que té avui dia, ja que, al no disposar de bones comunicacions ni de cap riu important a la seva vora, no pogué beneficiar-se de la revolució industrial que transformà Catalunya i es mantingué en una economia eminentment agrícola fins gairebé els nostres dies.

7. MATERIAL I MÈTODE

7.1. Els arxius parroquials.

El material bàsic per realitzar aquesta tesi són, com ja he apuntat en anteriors ocasions, els llibres de registre de l'Arxiu Parroquial de Solsona, en concret els llibres de Baptismes, Òbits i *Desposoris*, des de les primeres inscripcions que s'hi feren i que daten del gener de 1565 fins el desembre de 1700, agafant tots els anys dels quals tenim dades del segle XVI i tot el segle XVII.

Faig constar des del principi que no es troben els llibres d'Òbits dels Albats, encara que sospito que devien existir, ja que d'inscripcions d'albats als llibres d'Òbits només n'he trobat 8 i fins l'any 1633. Els que sí que consten molt són fadrins i donzelles, que es poden interpretar en la majoria dels casos com a morts juvenils. De fet, però, només vol dir persona soltera o verge, com es pot comprovar en el recull que faig en un altre capítol de l'enterrament d'alguna senyora molt gran que és enterrada com a donzella, però desgraciadament falten les morts infantils que evidentment devien ser molt més elevades que les 8 trobades com a albats en els llibres d'Òbits.

7.2. Els llibres utilitzats. Descripció i ubicació.

Els llibres de l'Arxiu Parroquial, quan vaig començar l'estudi l'any 1987, es trobaven a la rectoria de la parròquia de Solsona, en un armari

Façana del Palau Episcopal de Solsona, seu de l'Arxiu Diocesà.

Llibres de l'arxiu parroquial de Solsona, dipositats a l'Arxiu Diocesà.

Llibre 3 d'òbits (1634-1660), de l'arxiu parroquial de Solsona.

metàl·lic senzill que es podia tancar en clau però sense gaires mesures de seguretat, en una habitació-magatzem al costat del despatx del rector. Des que Mn. Enric Bartrina assumí el càrrec de Director de l'Arxiu Diocesà de Solsona, tingué molt interès en què aquests llibres fossin a l'arxiu, fet que es produí el 2 de maig de 1990 i des de llavors són al Departament de Compactes nº 4, Secció de Parròquies cara A, de l'Arxiu Diocesà de Solsona.

A continuació faig la descripció dels llibres del registre parroquial de Solsona en els quals he basat l'estudi:

Llibres de Baptismes

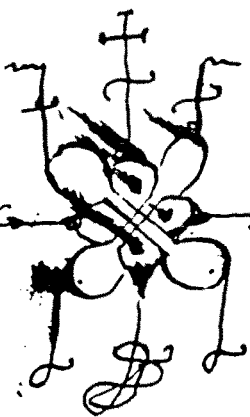
Llibre 1. Comença el 18 de febrer de 1565 i acaba el 29 de desembre de 1597 a la pàgina 222, encara que falten les anotacions del desembre de 1568 al febrer de 1569. Aquí també hi ha els òbits, que comencen a partir del full 223. Falta el número de full 166 i el 205 està doblat. El llibre consta de 297 fulls de registre numerats, tot i que segons la numeració són 295.

A la pàgina 203 hi ha una nota amb la notícia de l'elecció del primer Bisbe de Solsona.

Llibre 2. Comença el 2 de gener de 1598 i acaba el 27 de setembre de 1622. Consta de 187 fulls numerats. Darrera l'últim full hi ha unes llicències per anar-se a esposar i benediccions nupcials i algunes defuncions, tot de l'any 1622.

Llibre de Baptismes de la Seu de Soler
sona comensant lo any, 1565. fins al
al any, 1597.

Tambe estan continuats los oc
alasi del llibre comensen lo any, 1565
fins lo any, 1597.

19 f. *Joannem Joannis Gatuelles*
viciarius

Llibre 3. Comença el 1 d'octubre de 1622 i acaba el 24 d'octubre de 1633. Consta de 193 fulls numerats.

Al començament del llibre el Bisbe de Solsona, Miquel Santos, recrimina al vicari perpetu la mala lletra i mala factura de les inscripcions baptismals anteriors i ensenya i ordena les noves maneres de fer la inscripció. Al final del llibre hi ha un full on consten enterraments del setembre de 1631, que també són al seu llibre corresponent.

Llibre 4. Comença el 30 d'octubre de 1633 i acaba el 12 de desembre de 1643. Té 148 fulls i un índex alfabètic al final, afegit posteriorment.

Llibre 5. Comença el 17 de desembre de 1643 i acaba el 12 de setembre de 1662. Consta de 177 fulls numerats, però hi falta un tros del full 76. Al final hi ha un índex alfabètic afegit posteriorment i un full on estan consignats uns quants morts de l'epidèmia o de la guerra de 1655, de l'agost al desembre, i que no són en cap altre lloc.

Llibre 6. Comença el 25 de setembre de 1662 i acaba el 31 d'octubre de 1711. Consta de 447 fulls numerats i un índex alfabètic al final, afegit posteriorment.

Llibres de Desposoris

Llibre 1. Comença el 16 d'agost de 1597 i acaba el 14 de desembre de 1643. Té un índex alfabètic al començament, que fou afegit posteriorment, i després 3 fulls amb instruccions del Bisbe Miguel

febrer

Domine Jezu

A 19. de dia fore batejada una filla de Joan Sabater y de
 Joana miltre sua fore padri i miltre pateres barutell y
 Catharina comira de pinell fore li posat no catharina

A 19. de dia fore batejar un fill de mestra Joa boxia y de
 margaida miltre sua fore padri miltre pateres barutell y
 la miltre de malicia alade fore li posat no feras

A 20. de dia fore batejar un fill de lort Joana margari
 miltre sua fore padri geroni fortiny y padrina la
 miltre de carbeja fore li posat no geroni Joa

A 21. de dia fore batejada una filla de arnan beret y de
 geronima samilt fore padri y pateres cull y padrina
 la sora fabregues de barcelona fore li posat no violam

A 22. dia fore batejada una filla de gines oliud y de
 joana miltre sua fore padri enqon vila gerayel y padri
 naburiona fore li posat no margaida geronima

A 23. de dia fore batejada una filla de Ja. Comagincosa
 de na maria miltre sua fore padri i Ja. Mugar apot
 y padrina la miltre de bernat Colomes fore li posat no
 y saber saua

A 24. dia fore batejar un fill de gabrielle alade y de na
 beata miltre sua fore padri en masera de Jonall y
 de na pateres maserona fore li posat no masia

Mare

A primer de març 1565 fore batejada una filla de vicç pe
 teret y de na geronima miltre sua fore padri i Joa balt
 y padrina na laualla fore li posat no geronima

A 4. de dia fore batejada una filla de pateres allet y de na
 geronima miltre sua fore padri Joa fabregues gerayel y de na
 miltre alaxio canell fore li posat no alaxio - saldo miltre

A 4. de dia fore batejar un fill de miltre Terrat miltre allet
 miltre sua fore padri en mas de la pateres
 y padrina joana gupla de zella

Primer full amb inscripcions del Llibre 1 de Baptismes i Òbits, on hi ha la primera referència a Jaume Jutglar, apotecari, el 23 de febrer de 1565.

Santos de St. Pedro, de com agafar les inscripcions. Consta de 171 fulls de registre, tot i que posa 170, perquè el número 169 es repeteix dues vegades. Darrera el full 43 hi ha consignades dues execucions de sentència per penjament, dels anys 1610 i 1614.

Llibre 2. Comença el 2 de gener de 1644 i acaba el 4 de maig de 1727. Consta de 388 fulls numerats i un índex alfabètic al final afegit posteriorment.

Llibres d'Òbits

Llibre 1. Són en el mateix llibre que els baptismes, els òbits són inscrits a partir de la pàg. 223 i comencen el 20 de gener de 1565 i acaben el 20 d'agost de 1597 al full 295.

El llibre consta de 297 fulls de registre numerats, encara que segons la numeració són 295. Darrera l'últim full hi ha inscripcions en llatí de Matrimonis i Defuncions que també consten en els seus respectius llibres. Al full 290 hi ha una altra nota que celebra l'elecció del primer Bisbe de Solsona i es més extensa que la que hi ha a la part dels baptismes.

Llibre 2. Comença el 20 de juliol de 1597 repetint dues inscripcions del llibre 1, i acaba el 14 de desembre de 1633. Consta de 157 fulls de registre, però només estan numerats fins al 101.

Al començament del llibre hi ha dos fulls amb instruccions del Bisbe de com prendre les inscripcions i diu que les anteriors inscripcions *son cortas y contienen poca claridad*. Aquest escrit és en castellà.

Llibre 3. Comença el 16 de gener de 1634 i acaba el 20 de maig de 1658. A les cobertes del llibre hi posa que arriba fins l'any 1660, però han desaparegut fulls i juntament amb ells les dades de la resta de 1658, de tot el 1659 i fins a l'abril de 1660. El llibre ara consta de 149 fulls.

Els dos fulls desglossats, que esmenten els Drs. Camps i on consten gran part dels morts de la pesta de 1652, no els he pogut trobar.

Llibre 4. Comença el 10 de maig de 1660 i acaba el 16 de desembre de 1712. Consta de 281 fulls numerats i un índex alfabètic al final, afegit posteriorment.

<u>Núm. d'arxiu</u>	<u>Núm. del llibre</u>	<u>Llibre</u>	<u>Període</u>
1	1	Baptismes i Òbits	(1565-1597)
2	2	Baptismes	(1598-1622)
3	3	Baptismes	(1622-1633)
4	4	Baptismes	(1633-1643)
5	5	Baptismes	(1643-1662)
6	6	Baptismes	(1662-1711)
24	1	Desposoris	(1597-1643)
25	2	Desposoris	(1644-1727)
33	2	Òbits	(1597-1633)
34	3	Òbits	(1634-1660)
35	4	Òbits	(1660-1712)

Taula 1. Relació dels llibres de l'Arxiu Parroquial de Solsona utilitzats en aquest treball.

L'estat de conservació dels llibres és variable. N'hi ha alguns que estan molt afectats per la humitat i que, per tant, tenen moltes pàgines gairebé il·legibles, d'altres amb pàgines rosegades i trencades i d'altres en què manquen algunes pàgines. En general, però, es pot dir que vist els anys que tenen, presenten un estat força acceptable.

El més lamentable és la falta dels llibres d'òbits dels albats i la desaparició d'alguns fulls, com els dels òbits dels anys 1658 al 1660 i els dos fulls a què fan referència els Drs. Camps¹, en què consten 132 morts a causa de la pesta de 1652 i que no he pogut trobar. Segons la seva transcripció, a l'encapçalament hi diu: *Memorial dels que son morts del mal contagiós en la ciutat de Solsona que fou declarat el 28 de octubre dia de Sant Simon y Judas lo any 1652.*

Crec també interessant assenyalar el reajustament del calendari Julià durant el Concili de Trento a instàncies del Papa Gregori XIII, aquest es produí l'any 1658 i li féu perdre 10 dies. Així el 5 d'octubre es convertí en el 15 d'octubre i des de llavors el nou calendari s'anomenà calendari Gregorià.

¹ CAMPS I SURROCA, Manuel. CAMPS I CLEMENTE, Manuel. La Pesta a meitats del segle XVII a Catalunya. Lleida: Ed. Seminari Pere Mata, 1985. pp. 346-349.

MÈTODE

El mètode utilitzat per realitzar aquesta tesi, ha estat el lògic i inevitable per poder arribar a uns resultats i conclusions finals, Així doncs els passos donats han estat aquests:

7.3. Recollida de dades. Tècnica. Tipus de fitxes

Com ja he comentat abans, s'ha fet mitjançant el buidatge sistemàtic dels llibres de baptismes, òbits i matrimonis, realitzant per a cada tipus de registre unes taules específiques que em permetessin recollir i codificar la informació que creia necessària per al treball.

a) BAPTISMES.

Recollida per mesos mitjançant taules anuals amb les dades següents:

	Nens	Nenes	Total	Bessons	Ventura	Primisenyats
Gener						
Febrer						
Març						
Abril						
Maig						
Juny						
Juliol						
Agost						
Setembre						
Octubre						
Novembre						
Desembre						
Total						

En fitxes a part he recollit totes les dades dels sanitaris i alguns personatges importants que apareixen citats en qualsevol circumstància (pare, padrí, fent un bateig de necessitat, etc.).

b) ÒBITS.

Recollida per mesos mitjançant taules anuals amb les dades següents:

	Homes	Dones	Total	Donzelles	Fadrins	Hospital
Gener						
Febrer						
Març						
Abril						
Maig						
Juny						
Juliol						
Agost						
Setembre						
Octubre						
Novembre						
Desembre						
Total						

Ja he assenyalat abans que en tots els registres només hi consten vuit casos d'enterraments d'albats, perquè la majoria de casos devien ser en llibres a part que han desaparegut.

En fitxes a part he recollit tots els sanitaris que consten així com totes les professions i la quantitat de persones que les practicaven, i evidentment també totes les causes de mort registrades, siguin de natural o violenta, i les inscripcions de mort sobtada. Si hi constava, també he recollit l'edat dels difunts.

c) CASAMENTS.

Recollida per mesos mitjançant taules anuals amb les dades següents:

	Fadrí-Donzella	Fadrí-Viuda	Viudo-Viuda	Viudo-Donzella	Total
Gener					
Febrer					
Març					
Abril					
Maig					
Juny					
Juliol					
Agost					
Setembre					
Octubre					
Novembre					
Desembre					
Total					

En fitxes apart he recollit tots els sanitaris que hi apareixen com a contraents, familiars o testimonis, i les seves relacions de parentesc. També he recollit algun personatge important.

7.4. Tècnica d'elaboració de les dades.

Les dades recollides manualment sobre el terreny, les he introduït en diferents programes informàtics, de manera que em permetessin una manipulació de les dades més acurada i ràpida i una obtenció de gràfiques i resultats estadístics.

He treballat amb un ordinador Apple Macintosh IIsi amb 5 Mgb. de RAM i 80 Mgb. de Disc Dur, i amb una impressora DeskWriter de Hewlett Packard d'injecció de tinta.

Els programes informàtics que he utilitzat per realitzar aquesta tesi han estat:

- FileMaker II versió 1. És una base de dades en què he personalitzat uns camps d'informació per poder tenir una fitxa de cada sanitari. A part del nom, un número i la professió, he recollit per ordre

cronològic totes les dades en què cada sanitari i els seus familiars més propers apareixien als llibres del registre parroquial.

- Microsoft Excel versió 2.2a. És un full de càlcul on he introduït totes les dades numèriques dels baptismes, enterraments i casaments en forma de taules anuals com les que he ensenyat en l'apartat de la Recollida de Dades. A partir d'aquestes dades anuals, he fet agrupacions de vint-i-cinc anys, menys els primers anys de l'estudi, que no hi arriben, perquè m'han semblat períodes estadísticament significatius en coincidir amb generacions senceres. Així doncs per fer aquestes taules he agafat totes les dades recollides de cada any o bé només he agafat els totals per fer un estudi estadístic per mesos.

- Microsoft Word versió 4. És el procesador de textos amb què he realitzat tota la part final de la tesi. N'he fet la redacció definitiva i l'agrupament de totes les dades treballades i elaborades amb la base de dades i el full de càlcul.

He fet servir el tipus de lletra New York de 12 punts de tamany amb una interlínia de 24 punts.

- DeltaGraph Professional v.2.0.3. És un programa per realitzar gràfiques a partir de les taules i dades estadístiques recollides en el full de càlcul. La meva intenció inicial era fer les gràfiques amb el mateix programa de full de càlcul Microsoft Excel, però més endavant vaig comprovar que era clarament insuficient per a aquesta funció.

Aquests programes informàtics els vaig triar segons el meu criteri i amb poc coneixement d'aquest tema, i a la part final del treball no han respost del tot a les meves expectatives, fet que m'ha comportat més feina d'elaboració de l'esperada.

8. RESULTATS

En aquest capítol exposo les dades recollides que donen sentit al treball i que han estat anomenades els objectius principals de la tesi, que són:

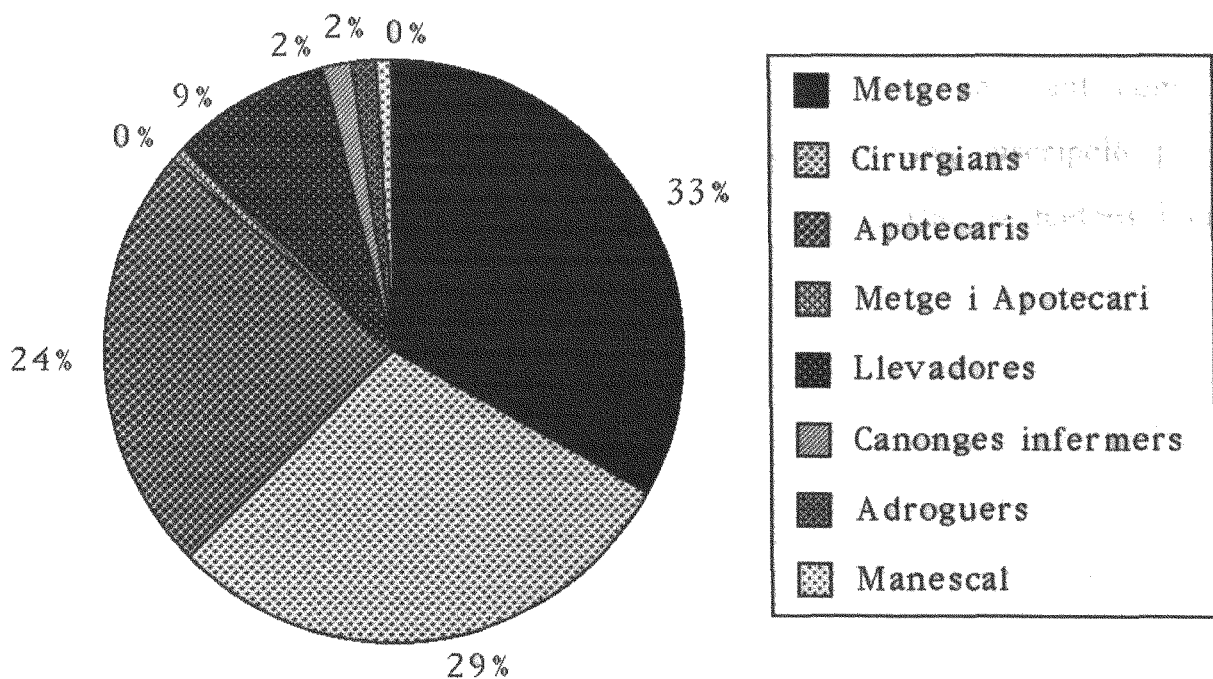
- Relació del personal sanitari que apareix a l'Arxiu Parroquial de Solsona als segles XVI i XVII.
- Causes de mort documentades, de les quals una gran part són violentes.

A més d'aquests dos apartats principals, també parlo de les agulles de mortalitat, de la mortalitat dels albats, dels baptismes de necessitat, dels fills incògnits i d'aspectes demogràfics com són les professions que es practicaven i la proporció entre elles, així com les edats d'alguns difunts que consten als llibres.

En el buidament sistemàtic de l'Arxiu Parroquial de Solsona des de 1565, any en què es començà el registre, fins a l'any 1700, he recollit 22.671 registres, dels quals 14.015 són baptismes, 6.244 enterraments i 2.412 casaments.

8.1. PERSONAL SANITARI A SOLSONA ALS SEGLES XVI I XVII

En l'estudi de tots els 22.671 registres de l'Arxiu Parroquial, he trobat 133 persones dedicades a tasques més o menys sanitàries de les quals 44 són Metges o Drs. en Medicina (no faig distinció entre metge i Dr. en Medicina perquè en tots els registres consten gairebé sempre com a Dr. en Medicina, tot i que segurament la majoria només eren Llicenciats en Medicina), 39 Cirurgians, 32 Apotecaris, 1 Metge i Apotecari, 12 Llevadores, 2 Canonges infermers, 2 Adroguers i 1 Manescal.

Gràfica 1. Percentatges dels diferents sanitaris de Solsona.

A continuació hi ha la relació de tots ells, agrupats per professions, i dintre de cada professió per ordre alfabètic i, si tenen el mateix cognom, per ordre cronològic.

De cada sanitari he fet constar el seu nom i cognom, professió, relació per ordre cronològic de totes les seves aparicions al registre, amb la data d'aparició i pel motiu que hi apareix, i al final de cada fitxa un petit resum amb el nombre d'esposes, fills, i les dades més interessants o curioses del sanitari que he pogut trobar en els llibres consultats, perquè encara que aquestes dades ja hi són disperses a la relació cronològica que les precedeix, crec que donen una visió més ràpida i sintètica del seu context familiar i social.

Hi ha un sanitari que apareix en dos llistats. És el Dr. Josep Pallarès, que comença apareixent com a metge i més endavant com a apotecari. Sé que és la mateixa persona perquè en una inscripció posa que és metge i apotecari. Per aquest motiu és en el llistat de metges i en el d'apotecaris.

8.1.1. METGES A SOLSONA DE 1565 A 1700

AGUILAR, Francisco Metge

24 setembre 1681. Francesca Eulalia Tegla, filla d'ell i de Francisca, muller seva, fou batejada *subcondicione*.

27 juliol 1698. La seva muller Francisca, fa de padrina d'un bateig.

Hi consten una esposa i una filla.

ALEGRE, Joan Baptista Metge

20 octubre 1597. És padrí d'una nena. Hi posa que és estadant a Solsona

BENEYT, Anthoni Metge

29 juny 1612. Fa de padrí.

20 juliol 1612. Fa de padrí d'un fill de Joan Pallarès, apotecari.

21 octubre 1613. Fa de padrí.

6 febrer 1614. Fa de padrí d'un fill de Joan Martí, cirurgià.

24 febrer 1615. Es casa com a Doctor en Medicina amb Marianna Pallarès, filla de Pere Joan Pallarès, botiguer.

29 juliol 1615. Fa de padrí del bateig d'un fill de Gabriel Miquel que segurament després fou el Dr. Gabriel Miquel ja que li posaren de nom Gabriel Joseph Antoni.

21 febrer 1616. Marianna Cecília, filla.

12 gener 1622. Fa de padrí en un bateig.

1 desembre 1623. Fa de padrí en un bateig.

10 març 1627. Anna Maria Caterina Brigida, filla.

21 juliol 1627. És enterrada Catherina Beneit viuda, *mare de lo Dr. en Medecina Antoni Beneit.*

25 desembre 1628. Fa de padrí en un bateig.

23 maig 1629. Fa de padrí en un bateig.

6 gener 1632. Clara Anna Maria, filla, fa de padrí Joseph Hilari Pallarès, apotecari.

13 abril 1632. Fa de padrí en un bateig d'un fill de Bonaventura Busquets cirurgià.

+ 29 març 1643. Es mor.

22 maig 1645. Lluïsa Beneit, filla del Dr. Beneit i de la senyora Marianna, es casa amb Barthomeu Perpiña de la Vila de Torà.

Hi consten una esposa i quatre filles. Vivien al carrer de la Seu.

BONEN, Jaume

Metge

8 agost 1641. *Lo Dr. en medicina Jaume Bonen natural de la vila de Igualada, fill del Dr. Francesc Bonen y de la Sra. Chaterina muller, es casa amb la Sra. Engrasia Sanon donzella filla legitima y natural del Illte. Sr. Francesc Sanon.*

Hi consta una esposa.

BORDONS, Pau

Metge

3 juny 1636. Fa de padrí. Encara hi apareix com a estudiant de Medicina.

12 novembre 1639. Fa de padrí com a Dr. en Medicina

+ 20 gener 1643. Pau Bordons fadrí, Dr. en Medicina, morí a la Vila de Bellpuig.

BOSQUETS, Francesc

Metge

+ 17 gener 1654. És enterrat.

No he pogut confirmar si és de la família dels Busquets cirurgians, però podria ser el fill que va néixer el 27 d'agost de 1627 i és batejat

com a Joan Francesc Bonaventura Agustí, i seria fill de Joaquim Bonaventura Busquets cirurgià. Per tant, tindria 26 anys en morir.

CARDONA, Francesch Metge

12 novembre 1686. Fa de padrí.

5 gener 1688. Fa de padrí.

+ 14 març 1689. *Fonch donada ecclesiastica sepultura al cos del Dr. en Medicina Francesch Cardona.*

CARULLA, Pere Metge

12 setembre 1656. *El Dr. en Medecina Pere Carulla fill.....de Sebastià Carulla y de Angela, es casa amb la Sra. Francisca Folca donsellà, filla de M^o Joan Folch y de la Sra. Monica.*

3 gener 1657. Fa de padrí.

27 agost 1657. Maria Francisca Josepha, filla.

17 juliol 1659. Pere Martir Joseph Aleix, fill.

4 novembre 1660. Carlos Francisco Joseph, fill.

15 febrer 1670. Francisca Carulla i Folch, muller del Sr. Pere Carulla, doctor en medicina, és enterrada.

24 gener 1671. Es torna a casar amb Magdalena a Sta Maria de Vallferosa.

6 octubre 1672. *Francisca Geronima Magdalena Maria Rosa, filla d'ell i de la Sra. Magdalena conjuges, fou padri lo Magh. Sr. Francisco Folch, consol en orde primer dela jurisdicctio ducal de la present ciutat.*

7 gener 1674. Fa de testimoni en un matrimoni entre Maurici Claret viudo, (els pares són de Manresa) i Catharina Fornell, donzella.

1 febrer 1675. Isabel Martina Maria, filla.

28 juliol 1680. Josepa Jertrudis Maria Magdalena Rosalia, filla. N'és padrí el Dr. Joseph Pallarès i la senyora Josepa Pallarès.

4 març 1684. Estephania Maria Rosa, filla.

+ 26 setembre 1691. El Doctor en Medicina, Pere Carulla, *morí lo dia antes.*

Hi consten dues esposes, cinc filles i dos fills.

CASTELLAR, Gabriel

Metge

8 abril 1629. Isabel Pallarès fa de padrina d'un bateig i consta com a promesa de Gabriel Castellar.

19 maig 1629. Isabel Pallarès fa de padrina d'un bateig d'un fill de Bonaventura Busquets, cirurgià. Hi consta com a promesa de Gabriel Castellar.

14 juny 1629. *Lo Magh. Sr. Gabriel Castellar Dr. en medicina de la Vila de Calaf bisbat de Vich, fill legitim y natural del Sr Gabriel Castellar M^e apotecari de dita vila, es casa amb la Sra. Isabel Palleres donsella filla del honor. Me Joan Palleres apotecari de la present ciutat de Solsona y*

de la Sra. Francesca muller sua.

Hi consta una esposa.

CERVERO, Felip

Metge

1 novembre 1631. *Phelip Cerveró en Ars y medicina Dr. de la Vila de Cervera, fill del Magh. Sr. Phelip Cerveró diffunt..... es casa amb la Sra. Lluïsa Llorens viuda relictada del Dr. Cosme Llorens Mir Dr. en Medicina y filla del Magh. Sr. Francech Pallares apotecari y la Sra Anna.*

22 novembre 1648. *Michel Serveró en medesina Dr. de la Villa de Servera fill llegitim y natural de Phellip Serveró en medesina dr. y de la señora muller sua de una part, es casa ab la señora Francisca Camp donsellada filla del Dr. Antoni Camp.*

Hi consten una esposa i un fill.

CERVERO, Miquel

Metge

22 novembre 1648. *Michel Serveró en medesina Dr. de la Villa de Servera fill llegitim y natural de Phellip Serveró en medesina dr. y de la señora muller sua de una part, es casa ab la señora Francisca Camp*

donsella filla del Dr. Antoni Camp.

Hi consta una esposa.

COLOMES, Llorens

Metge

18 desembre 1667. *Lo Mag. Sr. Llorens Colomes en medicina doctor, fill de Bernabe Colomes ferre y de Catherina, es casa amb la Sra. Cecilia Pintor donsella filla del discret Joseph Pintor notari y de la Sra. Paula.*

9 juny 1668. Thomas Barnabe Feliciano Joseph Llorens, fill.

+ 4 novembre 1668. *Sr. Llorens Colomes Dr. en Medicina, natural desta ciutat lo qual morí lo dia antes en la vila de Guissona.*

12 maig 1669. Teresa Paula Estefania Cecilia, filla. El Sr. Isidro Llorens i Mir, batlle ducal, fa de padrí.

Hi consten una esposa, un fill i una filla.

GOLDO, Barthomeu

Metge

26 novembre 1615. La seva filla Marianna Goldo donzella, filla d'ell i de la Sra. Magdalena Cosria, muller seva, difunts de la ciutat de Lleida. Es casa amb Mestre Pere Camp.

Hi consten una esposa i una filla.

GOLLET, Tomas

Metge

2 febrer 1644. El Dr. Tomas Gollet, en medicina doctor., es casa amb Teodora Pallaresa, filla del Mestre Joseph Pallarès i de la senyora Isabel.

HORTONEDA, Jaume

Metge

26 gener 1590. *Lo sr. Jaume hortoneda doctor en arts y medesina, fà de padrí en el bateig d'una filla de Mestre Baltasar Jordana argenter.*

LLASERA, Jaume

Metge

7 desembre 1637. *Lo Dr. en Medicina..... de la Vila de Tremp bisbat de Urgell, fill legitim del Sr. Andreu Llasera y de la Sra Hieronyma, tots de la Vila de Tremp, es casa amb la Sra. Anna María donsellà (15 anys) filla legitima y natural del Magh. Antoni Pallares Dr. en Medicina y de la Sra. Hieronyma.*

Hi consta una esposa.

LLORENS alies MIR, Cosme Metge

5 agost 1614. Fa de padrí.

14 febrer 1616. *En casa de M^o. Francesch Pallares apothecari.....lo doctor en medicina Cosma Llorens.....es casa amb Lluïsa Pallaresa donzella filla de M^o. Francesch Pallares apothecari y la Sra. Anna.*

3 juny 1616. Fa de padrí d'un fill de Joseph Barber.

29 juny 1617. És batejat un fill del Doctor Cosme Llorens i de la Sra. Llysa, muller seva, Es diu Pere Pau Francesch.

18 agost 1618. *Fonch fet enterro de un albat dit Gaspar fill de Cosme Llorens D^o. en Medecina foren tots los capellans de tanda fenseli offici cantat de canonges y capellans orgue vicari y sotsvicari foren dobles de sos drets conforme ses practicat ab lo fill de M^o Bosquets cilurgia ab declaratio de Sr. offal.*

1 maig 1619. Felip Jaume, fill. (aquí ja li diuen Doctor en Medicina).

23 novembre 1620. Anna Caterina Maria Cecilia Clementa, filla.

26 gener 1627. Lluïsa Llorença, la seva esposa, fa de padrina d'un bessó juntament amb Josep Hilari Pallarès.

17 abril 1628. Joan Aniceto Magí Joseph, fill.

+ 8 juny 1629. És enterrat Cosme Llorens, de la present ciutat, Dr. en Medicina, morí a Sta. Coloma de Queralt.

1 novembre 1631. La viuda Lluïsa Llorens és casa amb el Dr. en Medicina Phelip Cerveró de Cervera.

20 maig 1646. El seu fill Mestre Isidro Llorens i fill de la Sra. Maria es casa amb la Sra. Lluïsa Folcha filla de Mestre Francesch Folch.

21 agost 1685. *Lo honorable Sebastià Fabra fadrí apotecari fill.... del honorable Andreu Fabra appotecari y de la señora Annamaria muller vivint de part una, es casa amb la honesta señora Dorotea Llorens y Mir*

donsella filla del Magnífich Isidro Llorens y Mir y de la señora Paula vivint.

Hi consten dues esposes, cinc fills i una filla.

Domingo Llorens i Mir, cirurgià, deu ser nét seu.

MALAGARRIGA, Magí Metge

9 octubre 1659. Fa de padrí.

12 febrer 1660. Fa de padrí d'una filla de Mestre Joseph Cases
cirurgià.

15 abril 1660. Joan Francesch Pau Joseph, fill.

8 juny 1662. Antoni Magi Pau, fill.

25 novembre 1664. Hipolita Catarina Hisabel Teresa, filla. El Dr. Miquel
Malagarriga li fa de padrí.

9 novembre 1666. Fa de pare espiritual d'una filla del *Magnífich
Consol Jasinto Vilar.*

26 juny 1667. Joseph Antoni Aloy Mariano Francisco, fill.

6 juliol 1670. Maigi Thomas Gaspar i Pau, fill. N'és padrí el Noble Sr.
Don Melchior Rovira i Reguer, Sr. de St. Climens.

17 novembre 1675. Fa de padrí d'un fill de pares incògnits o de
ventura.

3 abril 1676. Isabel Teresa Francisca Maria Paula, filla. N'és padrí Joan
Malagarriga, estudiant (15 a.), germà de la batejada, i la Sra. Isabel Sala,
muller del Dr. Mestre Francesch Sala.

14 agost 1676. Fa de padrí.

25 abril 1678. Fa de padrí d'una filla d'Anton Restoll, Dr. en Medicina.

6 febrer 1681. Fa de padrí.

+ 13 novembre 1684. *Morí al onse de dit mes..... Es enterrat davant la Capella de St. Nicolau de la Cathedral Iglesia de Solsona.*

Apareix a la pàgina 304 del Volum II de " Solsona i el Solsonès en la història de Catalunya " del Dr. Antoni Llorens, juntament amb el Dr. Gabriel Miquel.

Hi consten una esposa, quatre fills i dues filles.

MASANÈS, Cristophol Metge

25 gener 1631. Joan Pau Ignasi Joseph, fill.

7 febrer 1637. Fa de padrí d'un fill de Mestre Joseph Boria, cirurgià.

5 setembre 1639. Maria Elisabeth Hieronima Petronilla, filla. Li fa de padrí Joseph Pallarès, apotecari.

28 maig 1640. Maria Massanès, donzella filla de Cristophol Massanès i de la Sra. Maria, es casa amb el Dr. Pere Cases, fill del Sr. Antoni Cases, negociant de la Seu d'Urgell.

25 desembre 1648. Fa de padrí.

16 febrer 1649. La seva filla Mariangela es casa amb el Dr. en Medicina Antoni Tristany. La mare es diu Mariangela.

17 gener 1651. Anna Maria Masanès, filla del Dr. en Medicina Critophol Masanès i d'Anna Maria, muller, es casa amb el Dr. Miquel

Malagarriga fill..... de Pau Malagarriga de la Villa de Cardona. N'és testimoni Mestre Joseph Boria.

7 juny 1658. Fa de padrí.

11 març 1659. Hieronima Masanès donzella (19 a.), filla de Cristophol Masanès i d'Anna Maria, és casa amb Francisco Folch.

Hi consten quatre filles, un fill i una o dues esposes.

MATEU i GRANELL, Pau Metge

7 febrer 1638. *Lo Magh. Sr. Pau Matheu y Granell en medicina Dr., fill legitim y natural del honorable Sr. Pau Matheu mercader de la Vila de Igualada, es casa amb la Sra. Theresa donzella filla legitima y natural del Sr. Francesch Lluch y Azamor mercader de la ciutat de Solsona.*

27 octubre 1640. *Pau Matheu y Granell viudo, Dr. en Medicina de la vila de Igualada, es casa amb la Sra. Josefa Sala donzella filla de Joan Sala mercader y de la Sra. Cecilia.*

Hi consten dues esposes, filles de mercaders com ell.

MIANES, Dr. Antoni

Metge

11 setembre 1666. Fa de padrí en un bateig d'una filla de Mestre Pere Rovira, cirurgià.

23 novembre 1666. Fa de padrí.

+ 12 febrer 1668. *Magnific Antoni Mianes, Dr. en Medicina lo qual morí lo dia antes cerca de les 3 hores de la matinada.*

MIQUEL, Dr. Gabriel

Metge

29 juliol 1615. *Es batejat un fill de Gabriel Miquel y dena Isabet muller sua, foren padrins lo Sr. Doctor Antoni Beneyt..... fonli posat nom Gabriel Joseph Antoni. (Probable bateig del Dr. Miquel)*

31 juliol 1667. Fa de padrí com a practicant en medicina.

25 gener 1668. *Lo magnific Gabriel Miquel en medicina doctor fill de Gabriel Miquel adroguer y de Elisabet Joana, es casa amb la Sra. Maria Peres donsella filla del Sr Joan Peres botiguer de teles y de la Sra. Geronima.*

11 maig 1668. Fa de padrí com a Sr. Dr. en Medicina.

17 octubre 1668. Fa de padrí com a Sr. Dr. en Medicina.

10 febrer 1669. Joan Gabriel Mariano, fill.

15 octubre 1670. Gabriel Joseph Anton Geronim, fill.

26 març 1672. Miquel Gabriel Anton, fill. Al pare l'anomenen *Magnifich Sr. Gabriel Miquel doctor en Medicina.*

19 febrer 1674. Feliciana Lluïsa Maria Rosa, filla.

16 desembre 1675. Fa de padrí.

29 març 1676. Fa de padrí.

4 abril 1676. Pasqual Anton Felix Joseph, fill. Foren padrins el Sr. Dr. Mestre Joseph Pallarès i la Sra. *doña* Magdalena Andreu i de Miquel, muller del Sr. Peremàrtir Andreu.

13 abril 1676. Fa de padrí.

3 juliol 1676. Fa de padrí.

5 setembre 1676. Fa de padrí.

29 juny 1678. Fa de padrí.

24 gener 1679. Fa de padrí.

19 febrer 1679. Maria Magdalena Victoria Rosa, filla És padrí Joan Miquel germà de la batejada.

22 maig 1679. Fa de padrí.

6 març 1681. Fa de padrí.

29 abril 1682. Bartomeu Peremàrtir Joseph Gervasi, fill.

20 setembre 1682. Fa de padrí.

22 novembre 1682. Fa de padrí.

10 abril 1683. Fa de padrí.

6 juliol 1684. Fa de padrí d'una filla del Dr. Joseph Vila.

8 novembre 1684. Fa de padrí.

27 març 1685. Maria Feliciana Gertrudis, filla. Fa de padrí el Dr. Joseph Pallarès Mascaró, en drets doctor.

13 octubre 1686. Fa de padrí.

8 maig 1687. Francisca Maria Teresa, filla. Fan de padrins Gabriel Miquel *licenciado* i la Sra. Maria Miquel donzella, germans de la batejada.

7 març 1688. Fa de padrí.

16 agost 1688. És enterrada la senyora Maria Miquel i Peres, muller del Dr. en Medicina Gabriel Miquel.

3 setembre 1690. Es casa, *Lo Magnífich Gabriel Miquel viudo, en medicina doctor fill.....del honorable Gabriel Miquel adroguer y de Isabel Joana conjuges diffuncta de una part, amb la señora Cicilia Coma donsellia filla..... del discret Bernat Coma notari y de la señora Isabel Joana conjuges vivents.*

(Com a dada curiosa, es casa el mateix dia que el seu fill metge i es casen amb dues germanes. La cerimònia es fa a casa d'elles.)

2 setembre 1691. Fa de padrí d'una filla del seu fill Dr. Joan Miquel.

14 desembre 1691. Lluçia Maria Cicilia, filla.

13 juliol 1692. Fa de padrí.

10 juny 1693. Maria Rosa Josepa Feliciana, filla. Feu de padrí *lo licenciado* Gabriel Miquel.

+ 24 octubre 1693. *Fonch donada eclesiastica sepultura davant la capella de nostra señora del Claustro, al cos del Doctor en medicina Gabriel Miquel, morí el 22 del dit mes. (Tenia 78 anys)*

A la pàgina 304 del Volum II de "Solsona i el Solsonès en la història de Catalunya", el Dr. Antoni Llorens comenta que a l'any 1681 els cònsols de la ciutat acorden rescindir el contracte d'igualada amb els dos metges que tenia la ciutat (Dr. Malagarriga i Dr. Gabriel Miquel), i signar-ne un altre.

1684. El Dr. Gabriel Miquel és nomenat metge per visitar l'Hospital i el convent dels Caputxins. És nomenada una comissió encarregada de trobar un altre metge per a la ciutat.

Hi consten dues esposes, cinc fills i sis filles. Un dels fills també és metge (Joan).

MIQUEL, Joan

Metge

10 febrer 1669. Joan Gabriel Mariano, fill de Gabriel Miquel metge i la Sra. Maria, probable data de baptisme.

3 setembre 1690. *Lo Dr. Joan Miquel fill..... del Magnífich Gabriel Miquel en medicina Dr. vivint y de la señora Maria conjuges diffuncta de una part, es casa amb la señora Maria Coma donsellà filla..... del discret Bernat Coma notari y de la señora Isabel Joana conjuges.*

(Com a dada curiosa, es casa en la mateixa cerimònia que el seu pare perquè es casen amb dues germanes. El casament se celebra a casa d'elles.)

2 setembre 1691. Maria Teresa Maria Antonia i Josepa, filla. Foren padrins el Dr. Gabriel Miquel i la Sra. Isabel Joana Coma, avis de la batejada.

13 setembre 1691. Fa de padrí.

3 maig 1693. Isabel Joana Maria Cecília, filla.

17 agost 1693. Fa de padrí.

28 juny 1694. Marianna Paula Cecília, filla, (aquí, per primera vegada hi diu que és Dr. en Medicina).

13 maig 1696. Fa de padrí.

11 octubre 1696. Maria Josepha Apolonia, filla. Foren padrins *lo licenciado Gabriel Miquel y la señora Isabel Joana Bordons.*

2 agost 1699. Mariano Bernat Gabriel, fill.

27 novembre 1700. Fa de padrí.

Hi consten una esposa, quatre filles i un fill.

NOUVILA, Alexandre Metge

29 juny 1660. El seu fill, Dr. en Medicina Bruno Nouvilla, es casa amb la Sra. Madrona Pallaresa, filla del Dr. Francesch Pallarès i de la Sra. Madrona.

La seva esposa es diu Elisabet Anna.

Hi consten una esposa i un fill.

NOUVILA, Bruno Metge

29 juny 1660. *El Dr. en Medicina Bruno Nouvilla fill del Dr. en Medicina Alexandre Nouvilla i de la seva esposa Helisabet Anna, es casa amb la Sra. Madrona Pallaresa, filla del Dr. Francesch Pallares, i de la Sra. Madrona.*

30 novembre 1683. *La Sra. Theodora Restoll y Nouvila viuda, filla..... del Magh. Bruno Nouvila Dr. en medicina de la Vila de Oliana bisbat de Urgell y de la Sra. Madrona conjuges difunts, es casa amb lo magnifich Pau Alinya doctor en drets, fill illegitim y natural del honorable Pau Alinyà deurador de Solsona.*

Hi consten una esposa i una filla.

PALLARÈS, Francesc Metge

27 octubre 1577. Fa de padrí com a doctor en *medesina*.

7 novembre 1578. Fa de padrí com a metge.

12 juny 1588. Mestre Francesc Pallarès, metge, fa de padrí d'un bateig.

1 desembre 1598. La seva esposa fa de padrina.

3 octubre 1632. Francesc Pallarès doctor en medicina, fill de Francesc Pallarès, apotecari, i d'Anna, es casa amb Madrona Bordons, donzella, filla de Joseph Bordons. (Tot és en llatí)

11 febrer 1633. La seva esposa Madrona fa de padrina d'un fill de Joseph Pallarès.

10 octubre 1635. Maria Casilda Agnes, filla.

8 gener 1639. Leocadia Josepha Francesca, filla.

13 gener 1640. És enterrada *La Sra. Madrona Pallaresa muller del Dr. m^e Pallares la qual mori el dia antes*

22 juliol 1640. Es torna a casar, ara amb la Sra. Francesca Alinyà, viuda deixada del Sr. Francesc Alinyà , mercader. Els pares d'ell diu que són difunts.

+ 8 agost 1646. Morí el Dr. Francesc Pallarès.

29 juny 1660. La seva filla Madrona (i de la seva esposa Madrona) es casa amb el Dr. en Medicina Bruno Nouvila, fill del Dr. en Medicina Alexandre Nouvila.

Hi Consten dues o tres esposes i tres filles. Era germà d'Antoni Pallarès metge i de Josep Pallarès, metge i apotecari.

PALLARÈS, Antoni

Metge

2 febrer 1581. Antoni Francesch, bateig, fill de Joan Francesc Pallarès apotecari. (Es germà de Francesc Pallarès, metge, i Josep Pallarès, apotecari i metge).

8 setembre 1601. Com a estudiant en Medicina fa de padrí.

4 octubre 1605. Com a Doctor en Medicina fa de padrí d'un fill de Joan Pallarès apotecari, que es diu Antoni Francesc Miquel Joan.

26 gener 1606. Fa de padrí. (com Antoni Joan Pallarès)

Durant aquest temps fa de padrí bastants cops més.

28 desembre 1606. Francesc Antoni Pere i Tomas, fill.

5 agost 1608. Fa de padrí d'un fill de Mestre Jaume Turrull cirurgià.

30 novembre 1608. Anna Patronilla Eulàlia Madrona, filla.

26 setembre 1612. És enterrada Patronilla Pallarès, muller del doctor Anthoni Pallarès.

3 maig 1614. Es casa a l'Hospital de Llobera, amb Hieronima Nogues donzella. Ell és fill de Francesch Pallarès *apothecari*, i Anna muller seva.

14 agost 1615. Maria Francisca, filla. Aquí surt com Antoni Joan Pallarès, fa de padrí Mestre Joseph Pallarès estudiant.

16 juliol 1617. Francesc, fill.

15 agost 1619. Francesc Joseph Antoni, fill.

3 octubre 1622. Anna Maria Francesca Teresa, filla.

17 març 1624. La Sra. Patronilla Pallarès (16 a.), filla d' Antoni Pallarès, Dr. en Medicina, i de Patronilla, primera muller seva, es casa amb Mestre Joan Camp, mercader.

13 juny 1626. Aquesta filla té un fill i el seu pare fa de padrí.

2 febrer 1627. Joan Isidro Ramon Mariano, fill.

+ 19 agost 1627. *Antoni Pallares doctor en medecina, al qual mataren la*

nit antes tras la porta de sa cassa ab un tir de pedrenyal, sens poder confessar

20 gener 1633. És enterrada Hieronima Pallarès, muller del Sr. Antoni Pallarès, Dr. en Medicina.

7 desembre 1637. La seva filla Anna Maria (15 a.) es casa amb Jaume Llasera, Dr. en Medicina, de la Vila de Tremp.

Vivía al carrer de Llobera o de Sta. Anna. La seva primera esposa es deia Patronil-la i la segona, des de 1614, Hieronima Nogues. Hi consten quatre fills i tres filles. Morí als 46 anys.

PALLARÈS, Josep Metge, Apotecari

23 maig 1596. Bateig de Joseph Hyacintho Pascual, fill de Joan Francesc Pallarès, apotecari, i d'Anna, la seva esposa. (És germà dels anteriors Francesc Pallarès, metge, i Antoni Pallarès, metge).

7 juny 1620. Fa de padrí com a *batxeller en Medicina*.

26 octubre 1620. Ja apareix com a metge.

3 novembre 1620. Apareix com a metge.

10 maig 1622. Fa de padrí com a metge.

3 novembre 1622. Fa de padrí com a metge.

27 desembre 1623. *Es batejat un fill de Mª Pau Camp mercader consol de la ciutat de Solsona y dela señora Maria anna muller sua, foren padrins Cosme Serpell paraire..... y la Sra. Marianna Serpell donzella promesa del Sr. Joseph Palleres batxeller en Medicina y aputacari*

11 febrer 1624. *Me Joseph Pallares batxeller en medicina, fill legitim y natural de Me Francesc Pallares apotecari , y de Anna, es casa amb Anna Serpell (1er. casament)*

29 maig 1625. Fa de padrí com a *batxeller en medicina.*

16 abril 1626. Fa de padrí, Graduat en Medicina i fill de Francesc Pallarès, apotecari.

26 agost 1626. *Lo Magh. Joseph Pallares en medicina graduat de la present ciutat, fill lilegitim y natural del Me Francesc Pallares de dita ciutat y de la Sra. Anna muller sua vivents de una part y la Sra. Isabel donsellà filla leg. y nal. del Mag. Pere Puigredon mercader (2on. casament)*

14 juny 1627. Isabel Anna Maria Teodora, filla. Aquí apareix com a Graduat en Medicina. Isabel Joana és la seva muller.

30 novembre 1629. Andreu Francesch Hieroni, fill. Aquí és Doctor en Medicina. Elisabet, muller seva. Fa de padrí Mestre Francesch Pallarès, boticari.

11 febrer 1633. Pere Joseph, fill. Aquí hi posa que és apotecari i que fa de padrina Madona Pallarès, muller del Dr. Francesc Pallarès. La mare és Isabel Joana.

21 novembre 1634. Joseph Francesc Alonso Antoni, fill. Aquí consta com a apotecari. La muller és Isabel, són padrins el Dr. Mestre Francesch Pallarès i Marianna, muller del Dr. en Medicina Antoni Beneyt.

23 desembre 1637. Antoni Gaspar Josep Gabriel Machari, fill, apotecari. Elisabeth, muller seva.

22 setembre 1639. Pere Joan Mateu Felip, fill, apotecari. Elisabeth, muller.

10 novembre 1640. Es casa amb Francesca Bordons, donzella, filla del

Sr. Joseph Bordons mercader. (3er. casament).

12 març 1642. Joseph Ramon Bonaventura, fill. Francesca, muller.

2 febrer 1644. Christina Teodora Maria, filla d'ell i de Francesca.

2 febrer 1644. El Dr. en Medicina Tomas Gollet es casa amb Teodora Pallaresa (16 a) filla de Mestre. Joseph Pallarès i d'Isabel.

(Com a dada curiosa és interessant constatar que el mateix dia es casa una filla que es diu Teodora i fan el bateig d'una altra filla a la qual també posen Teodora en un dels seus noms.)

4 juny 1646. Joseph Francesc Cosme, *fill del Honorable Joseph Pallares apotecari y Batlle de la present ciutat de Solsona, y de Francisca muller sua.*

7 octubre 1648. Francesc Bruno Antoni, *fill de Me Joseph Pallares alias "lo Xarri" y la Sra. Francisca.*

17 octubre 1651. Francesch Joseph Pau, fill.

14 juny 1654. Hieroni Francesch Basili, *fill del apotecari de dalt y de la señora Francisca sa muller.*

+ 29 maig 1656. Morí Mestre Joseph Pallarès apotecari.

19 maig 1659. Teodora Gollet, filla de Mestre. Joseph Pallarès, apotecari, i la Sra. Isabel, es casa amb Mestre. Joseph Boria, cirurgià viudo.

15 agost 1666. La Sra. Christina Pallarès, donzella, filla de Mestre. Joseph Pallarès, apotecari, i de la senyora Francesca, es casa amb el Sr. Lluís Lluch, notari, fill del discret March Lluch i Asamor, també notari.

21 novembre 1667. Francisco Pallarès, apotecari, fill d'ell i de la Sra. Isabel, es casa amb Josepha Pujol, donzella. Ells ja són difunts.

28 gener 1680. *Lo Magnifich doctor Anton Pallares fill del señor Joseph Pallares apotecari..... y de la señora Francisca Pallares y Bordons*

difunts, es casa amb la señora Teodora Baró donzella.

Hi consten tres esposes, deu fills i dues filles, i va ser Batlle de Solsona el 1646. Morí als 60 anys.

PALLARÈS, Joan

Metge

8 novembre 1605. Fa de padrí.

+ 24 novembre 1616. *Es enterrat Joan Pallarès qui estava al Portal de Llord.* (No puc confirmar que sigui el metge).

PARAYRE

Metge

18 gener 1577. *Fonch batejada una filla del Sr. Me Parayre doctor en medesina y de la Sra. Ysabel muller de aquel, foren padrins lo Sr. doctor Gabriel Pujol y la Sra. Anna Canou donzella, fonch li posat nom María Anna Ypolita, filla.*

5 juliol 1577. *M^e T Parayre doctor en medisina* fa de padrí.

Hi consten una esposa i una filla.

PEGUERA, Anton

Metge

21 febrer 1700. *Lo Magh. Anton Peguera Dr. en Medicina fill..... de Joan Peguera negociant vivent y Elena conjuges diffunta de la Vila de Oliana Bisbat de Urgell de una part, y Maria Vallonga donsellà filla..... de Mr. Ramon Vallonga y señora Lluisa conjuges de la ciutat de Solsona, es casen.*

Hi consta una esposa.

PEJOAN, Anthoni

Metge

25 febrer 1612. *En casa de Me Francesch Pallares apothecari, lo Sr Anthoni Pejoan licenciat en Medicina, natural de la vila de Guissona y Elisabet Joana Pallaresa (20 anys) filla de Me Francech Pallares apotechari foren esposats.*

Hi consta una esposa.

PEJOAN, Joan

Metge

2 juliol 1604. Joan Rafael Bonaventura, fill.

26 octubre 1605. Francesc Josep Ramon, fill.

21 abril 1607. Francesca Maria Anna Magdalena, filla.

24 setembre 1607. És enterrada una donzella, minyona del Sr. Dr. Pejoan, doctor en medicina.

29 agost 1608. Agustí Antoni Armenter, fill.

2 gener 1609. Fa de padrí d'un fill de Soldoni Coma cirurgià.

23 maig 1639. Josepha Pejoana, donzella, filla del Dr. en Medicina Pejoan, de la Vila de Guissona, es mor a casa del Dr. Mestre Francesc Pallarès oncle seu

La seva esposa es deia Elisabeth. Hi consten tres fills i dues filles.

PONS, Esteve

Metge

20 setembre 1686. Fa de padrí.

5 novembre 1690. *Lo Magnifich Esteve Pons Dr. en medicina fill..... del honorable Macari Pons sabater y Hieronima conjuges vivents de una part, es casa amb la honesta Hieronima Riber donsella filla..... de Miquel Riber parayre diffunt y Hieronima conjuges vivent.*

14 febrer 1692. Fa de padrí, i hi posa que és de Solsona.

31 desembre 1692. Fa de padrí.

14 agost 1693. Fa de padrí.

3 novembre 1693. Fa de padrí. És el primer bateig on consta com a Dr. en Medicina.

20 maig 1694. Fa de padrí.

13 abril 1695. Fa de padrí.

27 gener 1696. Fa de padrí d'una filla de Joan Folch, apotecari.

16 setembre 1697. Fa de padrí.

4 octubre 1697, Fa de padrí.

4 novembre 1697. Fa de padrí.

13 febrer 1698. La seva muller Hieronima Pons, fa de padrina.

31 octubre 1700. Fa de padrí.

Hi consta una esposa.

RESTOLL o ROSTOLL, Anton Metge

15 desembre 1676. *El Magh. Anton Restoll Dr. en medicina fill del Sr. Pere Restoll argenter y de la Sra. María conjuges, es casa amb la Sra. Rafela Serra donzella filla del honor. Joan Serra paraire y de la Sra. Paula conjuges.*

25 abril 1678. *María Josepha Thomasina Feliciano, filla, son padrins lo Magh. Sr. Maigi Malagarriga en medicina Dr. y la Sra. Maria Restoll viuda y avia de la batejada.*

6 maig 1678. Rafela Restoll, muller de Magnífic Sr. Anton Restoll, Dr. en Medicina, és enterrada.

(Devia morir d'algun fet relacionat amb el part, pels pocs dies de marge entre els dos fets.)

Hi consten una esposa i un fill.

RIU, Pere

Metge

19 abril 1633. Fa de padrí.

RIU, Felix

Metge

19 abril 1643. Fa de testimoni en un casament.

ROURE, Geronim

Metge

+ 22 agost 1637. *Serca de les 6 hores de la tarde morí de mort natural..... lo Magnific Dr. en Medicina Geronim Roure de la ciutat de Balaguer*

SALA, Francesch

Metge

3 abril 1676. La seva esposa Sra. Isabel Sala, fa de padrina en un bateig d'una filla de Magi Malagarriga.

SALVADOR, Pau

Metge

3 febrer 1683. Fa de padrí.

22 juny 1684. Fa de padrí. Hi posa que és de Solsona i Doctor en Medicina.

4 agost 1684. Fa de padrí.

19 febrer 1688. Fa de padrí.

SEGARRA, Pere Miquel

Metge

17 octubre 1642. Dr. en Medicina de la Ciutat de Lleida i resident a Solsona.

SERCH, Francisco

Metge

20 juny 1695. Fa de padrí.

29 març 1696. Fa de padrí. (Per primera vegada hi posa que és Dr. en Medicina).

24 febrer 1697. Fa de padrí.

22 abril 1697. Fa de padrí.

22 juliol 1698. Paula María Magdalena, filla d'ell i de Raymunda Sech i de Boquet, esposa seva.

1 març 1700. Fa de padrí.

21 novembre 1700. Maria Leocadia Reymunda, filla.

Hi consten una esposa i dues filles.

TRISTANY, Antoni

Metge

16 febrer 1649. Es casa amb la Sra. Mariangela Seses, filla legítima i natural del Dr. Cristofol Masanès i de la Sra. Mariangela, sa muller.

Hi consta una esposa.

VILA, Joan

Metge

17 abril 1638. *He dit la missa de nupties..... y beneyt lo anell nuptial..... amb conjuges lo magh. Joan Vila en medicina professor, y enla Sra. Leonarda Martí natural de la ciutat de Valentia los quals foren esposats en la parochial de St. Martí de Valentia el 24 de Febrer proppassat*

XANXO DE GARRO, Joan Metge

A la pàgina 304 del Volum II de "Solsona i el Solsonès en la història de Catalunya" del Dr. Antoni Llorens, hi consta que en els lligalls de l'Arxiu Municipal de Solsona ja hi surt el Dr. mestre Sancho de Garro, metge, l'any 1551.

7 maig 1566. *Fonch batejat un fill de Me Joan Xanxo metge y dona Joana muller d'aquell, foren padrins en Joan Senet fuster.....posaren-li nom Joan Miquel*

30 juny 1570. *Lo sr. Me Joan Xanxo, metge, fa de padrí d'un bateig.*

11 setembre 1574. *Fonch batejat un fill del S^e metge Xanxo y de la Sora Joana muller sua, foren padrins el Sr. Me Antoni Camp mercader, fonchli posat nom Antoni Francesch Joseph*

19 gener 1578. *Batejada una filla del magh. m^e Xanxo metge de aquesta vila y dela Sora Joana muller dea quel fonch li posat nom Maria Angela.*

5 novembre 1594. *lo Sor metge Sanxo fa de padrí d'un bateig*

18 octubre 1597. *La seva esposa Joana Xanxa fa de padrina en un bateig.*

15 juny 1598. *Una filla seva fa de padrina en un bateig. És Magdalena, donzella.*

+ 1 setembre 1602. *És enterrat el Sr. Metge Xanxo.*

Hi consten una esposa (Joana), dos fills i dues filles.

8.1.2. CIRURGIANS A SOLSONA DE 1565 A 1700

ALIES, Francesch Cirurgià

5 setembre 1587. *Lo Sor. Francesch Alies cirurgià de la vila de Cardona* fa de padrí en un bateig.

ARQUES, Benet Cirurgià

27 abril 1586. Fa de padrí d'una nena, Maria Angela Ronsa.

BORDES, Joseph Cirurgià

+ 13 octubre 1651. És enterrat.

BORIA, Joseph

Cirurgià

30 novembre 1630. Com a cirurgià i fill legítim de Francesc Boria, paraire, es casa amb Magdalena, donzella, filla d'Antoni Caballol, paraire.

16 novembre 1631. És enterrada Magdalena Boria, muller de Joseph Boria, cirurgià.

25 gener 1633. Maria Paula Serafina, filla. La mare es diu Serafina.

23 gener 1635 Maria Agnès, filla.

7 febrer 1636. Cristòfol Joan Josep, fill . Fa de padrí el Dr. Cristòfol Massanès doctor en Medicina de Solsona.

7 agost 1639. Isabel Joana Serafina, filla.

28 maig 1649. Joan Boria estudiant. És enterrat. Possible fill.

17 gener 1651. Fa de testimoni del casament d'Anna Maria Massanès, filla del Dr. en Medicina Cristophol Massanès.

15 juny 1653. Annes Boria, donzella (18 a.), filla....de Mestre Joseph Boria i de Serafina, muller seva. Es casa amb Antoni Grà, paraire.

8 octubre 1653. Fa de padrí d'una filla de Joan Boria.

19 març 1659.. Es torna a casar amb Teodora Gollet, viuda, filla de Mestre Joseph Pallarès, Apotecari de dalt, i de la Sra. Isabel, muller seva.

11 maig 1659. Serafina Boria, donzella (19 o 26 a.), filla seva i de Serafina, es casa amb Esteve Sabater, fadrí paraire.

10 novembre 1660. Teodora Geltrudis Teresa, filla. La mare es diu Teodora.

16 octubre 1668. Fa de padrí d'un fill de Francesc Pallarès, apotecari.

28 octubre 1674. *A esposat en casa de Me Joseph Boria cirurgià a Antoni Cortes viudo pages, amb Catherina Felip donzella*

20 octubre 1678. És enterrada la Sra. Geltrudis Boria, donzella (17 a.), filla dels Srs. Joseph Boria ,*chirurgia* , i Theodora, conjuges.

2 agost 1681. Fa de padrí.

26 agost 1682. Fa de padrí.

26 març 1683. Fa de padrí.

6 febrer 1687. Fa de padrí.

+ 22 desembre 1687. *El honorable Joseph Boria cirurgià, morí el vint de dit a la nit, rebe lo sacrament de la penitencia.....los demes nols rebé per averse mort de repente*

Hi consten tres esposes, quatre filles i un fill.

BORIA, Joseph

Cirurgià

+ 18 novembre 1655. És enterrat com a fadrí "*cirurgia*".

Segurament és fill de Joseph Boria cirurgià, i va néixer el 7 de febrer de 1636. Per tant, morí als 19 anys.

BUSQUETS, Francesc

Cirurgià

13 novembre 1603. Fa de padrí.

BUSQUETS, Joan Pau

Cirurgià

18 març 1603. Casament amb la segona esposa, que es diu Dorotea Puig i és viuda.

24 març 1603. Fa de padrí.

15 setembre 1603. Fa de padrí.

9 març 1604. Josep Joaquim Bonaventura, fill. (Serà cirurgià)

6 febrer 1606. Rafael, fill.

21 març 1611. Pere Joan, fill.

10 juny 1614. Elisabeth Joana Dorotea, filla. Fa de padrí Mestre Joan Pallarès, apotecari.

21 maig 1618. *Fonch feta sepultura de un albat una filla de Me Pau Bosquets cilurgia foren de tanda deu capellans cantaseli missa enlo cor per los sors. canonges y capellans de Angels.....la tanda doble tambe y per ser una cosa nova ses fet en la Seu segons ses dit en lo cor..... “.*

10 gener 1625. *Dorotea Busquets muller de Me Pau Busquets cilurgia,* fa de padrina.

12 març 1625. *Dorotea Busquets muller de M^e. Joan Busquets cilurgia,* fa de padrina d'un fill de Mestre Joseph Barber, apotecari.

17 setembre 1631. Fa de padrí en el bateig d'un fill de Joseph Barber, apotecari.

21 setembre 1631. Fa un bateig de necessitat.

16 febrer 1635. És enterrada Dorothea Busquets.

+ 16 desembre 1639. *Morí Me Joan Pau Busquets sirurgia, havent rebut en sa malaltia tots los Sts. Sagraments..*

Hi consten dues esposes, tres fills i una filla.

BUSQUETS, Joaquim Bonaventura Cirurgià

9 març 1604. Josep Joaquim Bonaventura, fill, és batejat.

26 març 1623. Com a *chirurgià* i fill de Mestre Joan Busquets, *chirurgià* de Solsona, i de la senyora Dorotea, es casa amb Marianna Torrentaller.

1 gener 1624. Joan Silvestre Salvador, fill.

3 abril 1626. Pere Bonaventura, fill.

27 agost 1627. Joan Francesc Bonaventura Agustí, fill.

19 maig 1629. Gabriel Bonaventura, fill. La padrina és Isabel Pallarès, promesa amb el Dr. en Medicina Gabriel Castellar, de la Vila de Calaf.

13 abril 1632. Hermenegildo Antoni Agustí, fill Anthoni Beneyt, Dr. en Medicina, fa de padrí.

17 agost 1632. Fa de padrí d'una filla de Joseph Barber Cansedich, apotecari.

2 juny 1633. Magdalena Francesca, filla.

29 novembre 1636. Marianna Catherina, filla.

24 juny 1640. Isabel Joana i Anna Maria Joana, dues filles bessones.

2 maig 1644. Fa de padrí d'una filla de Joseph Martí, cirurgià.

4 juny 1650. Marianna Joana Francisca, filla. Aquí la dona es diu Paula Busquets, muller seva.

19 setembre 1653. Dionisa Marianna Dorotea, filla.

23 maig 1655. És enterrada la Sra. Paula Busquets.

22 setembre 1661. Fa de padrí d'una filla de Gabriel Busquets, fill seu.

+ 3 novembre 1665. És enterrat, *Sr Me Bonaventura Busquets cilurgia Major del exercit de la catholica magestat del Rey nostre Sr .*

Hi consten dues esposes, cinc fills, sis filles i va viure 61 anys.

BUSQUETS, Gabriel

Cirurgià

19 maig 1629. Gabriel Bonaventura és batejat i *fill de Me Bonaventura Busquets cirurgià y la Sra Marianna. Padrina es Isabel Pallares promesa amb lo Dr. en Medecina Gabriel Castellar de la Vila de Calaf.*

12 setembre 1660. Es casa amb Francisca Pallaresa, donzella (23 a.), filla de Mestre Joseph Hilari Pallarès, apotecari, i de la senyora Francisca.

26 juny 1661. Fa de padrí.

22 setembre 1661. Francisca Joana Dorotea Paula, filla. Fou padrí Mestre Bonaventura Busquets, avi.

25 novembre 1662. Maria Francisca Cicilia Joana, filla.

9 desembre 1662. És enterrada la Sra. Francisca Busquets. (Segurament devia morir d'una infecció o hemorràgia puerperal, pels pocs dies passats des del part).

10 octubre 1671. Fa de padrí d'un fill de Mestre Joan Batista Mendes, cirurgià.

11 febrer 1672. Es torna a casar amb la Sra. Maria Coma, filla del Sr. Geronim Coma, canoner, i de Margarida, cònjuges.

Al començament hi posa: *Per no poder jo Joseph Roses pvre. vicari ppe. de Celsona fer entera fe y relació del matrimoni davall scrit per nohaver entes en altres ocasions passades lo mutuo consentiment dels contrahents per quant encaraque cridat pera assistir a dit matrimoni empero porque los contrahents no tenien llicencia del Iltrm. y Rm. Sr. Bisbe de Celsona ni de son vicari general per esser Gabriel Bosquets contrahent publicament denunciat y publicat excomunicat com a altres dels invasors del Palacio Episcopal de Celsona.*

Pero vuy als onse de febrer del any 1672 trobant jo dit vicari personalment en casa del Sr Bernat Coma notari desta ciutat lo dit Sr.

Gabriel Bosquets..... han declarat en presentia mia y de dos testimonis cridats per dit efecte..... com perseveraven enlo contracte de son matrimoni y mutuo consentiment... y porque ja dit Busquets y los demes invasors de dit Palacio en virtud de sentencia del Sr. Auditor dela molt Rmt. Cambra Apostolica son admesos in divinis y tornats ala participasió dels sacraments de Sta. mare Iglesia y comunió dels fidels cristians.

29 març 1672. Domingo Bonaventura Gerònim, fill de la Sra. Maria, cònjuges. Foren padrins Gerònim Coma, canoner, avi del batejat, i Dorothea Busquets, donzella, mitja germana del batejat.

13 desembre 1673. Margarida Victòria Llúcia, filla. Aquí ell és Batlle de sa excel·lència.

8 maig 1676. Fa de padrí, juntament amb la seva filla Dorothea.

17 juliol 1676. Maria Joana Francisca Rosa, filla. És padrina Joana Busquets, donzella, germana de la batejada.

24 juliol 1678. Isabel Christina Teresa Feliciana, filla.

12 octubre 1681. Maria Rosa Teresa Margarida, filla.

1 octubre 1683. Fa de padrí.

15 novembre 1683. Anna Maria Mariaanna Dorotea, filla, És padrí Anton Riudecañes, adroguer.

17 octubre 1685. Fa de padrí.

9 agost 1686. *En cas de necessitat es batejat un fill, nos pogueren fer les demes ceremonies.*

13 octubre 1686. Fa de padrí d'un fill del Dr. Joseph Llobet.

1 maig 1690. Fa de testimoni en un casament.

22 juliol 1690. Joseph Silvestre Agustí, fill. Foren padrins Bonaventura Busquets, *licenciado*, i la Sra. Agnes Monjo, viuda de Manresa.

12 agost 1691. Joseph Domingo Gabriel Segimon, fill. És padrí Thomas Coma, *licenciado*, i la Sra. Agnes Monjo de Manresa.

10 febrer 1692. Fa de padrí.

10 abril 1693. *Me ha fet relació que en cas de necessitat, ha batejat un fill de Anton Riudecanes candeler, y luego morí.*

2 octubre 1693. *Me ha feta relació lo Rnt. Pau Salanova com en cas de necessitat ha batejat un fill de Me Gabriel Busquets cirurgià, y de la la Sra. Maria conjuges, y despres luego morí.*

3 octubre 1693. "*Maria Busquets, muller de Me Gabriel Busquets cirurgià, morí lo dia antes de repenta. (Fa pensar que devien intentar salvar el fill, però no queda clar sí ella morí de sobte i per això morí el fill, o ella morí a causa del part.)*

12 gener 1695. Fa de padrí d'un bateig.

+13 juliol 1695. *Fonch donada ecclesiastica sepultura en la capella de nostra Sra. del Claustro, al cos del honorable Gabriel Busquets cirurgià, morí lo dia antes.*

11 setembre 1695. Maria Busquets, donzella (19 a.), filla "d'ell" i de la senyora Maria, cònjuges difunts, es casa amb Francisco Torrents, adroguer de la ciutat de Solsona.

8 desembre 1699. És enterrada Christina, Busquets donzella (23 a.), filla legítima i natural de Mestre Gabriel Busquets i de la Sra. Maria, cònjuges difunts.

Hi consten dues esposes, set filles i cinc fills dels que dos van morir en néixer juntament amb les mares. Fou excomunicat durant un temps per l'assalt al Palau Episcopal i després fou Batlle de sa Excel·lència. Morí als 66 anys i fou enterrat a la Catedral.

CARDONA, Pere Joan

Cirurgià

10 setembre 1673. *Es casa el Sr. Pere Joan Cardona jove chirurgià fill..... del honorable Jaume Cardona difunt y de Catherina de una part, amb Magdalena Alterachs donzella filla del honor Antoni Alterachs paraire y de Geronima.*

23 maig 1675. Antoni Jaume Sagimon, fill.

23 novembre 1677. Pere Joan Clement Sagimon, fill.

14 abril 1680. Fa de padrí.

16 gener 1685. Fa de padrí.

23 maig 1685. És enterrada Elisabet Musoll, donzella, que feia de minyona a casa seva.

+ 21 setembre 1686. És enterrat com a Honorable cirurgià.

12 abril 1689. Magdalena Cardona, viuda deixada de l'honorable Pere Joan Cardona, cirurgià, es casa amb *lo honorable Joseph Alsina, viudo, ferrer.*

Hi consten una esposa i dos fills.

CASES, Joseph

Cirurgià

12 febrer 1660. Hipòlita Maria, filla d'ell i de Catherina, muller seva. És padrí el Dr. Maigi Malagarriga.

9 març 1662. Joseph Francesch, fill.

11 novembre 1667. Fa de padrí.

11 febrer 1675. Catharina Cases, muller del Sr. Mestre Joseph Cases

chirurgià, és enterrada.

4 agost 1682. Francisco Cases, fadrí (20 anys), cirurgià, fill d'ell i de Caterina, muller seva difunta, es casa amb Magdalena Fontestar donzella.

8 febrer 1686. Fa de padrí.

+ 14 octubre 1688. És enterrat el *Honorable Joseph Cases sirurgià y consol de Solsona en lo present any.*

3 novembre 1693. *Joseph Cases fadrí (31 anys?) cirurgià fill..... del honorable Joseph Cases tambe cirurgià, y de Catherina conjuges difunts d'una part, es casa ab la honesta Magdalena Vila donsella filla..... del honorable Francisco Vila sastre y de Maria conjuges difunts.*

Hi consten una esposa, dos fills i una filla.

CASES, Francesc

Cirurgià

9 març 1662. Joseph Francesch, fill de Mestre Joseph Cases cirurgià. Possible naixement d'ell, però també podria ser el d'un germà seu.

18 març 1678. Fa de padrí com a fadrí cirurgià.

18 juny 1678. Fa de padrí.

4 agost 1682. *Francisco Cases fadrí cirurgià fill..... de Me Joseph Cases cirurgià vivent y de Catharina muller sua difunta de una part, es casa amb la honesta Magdalena Fontestar donsella, filla..... de Jaume Fontestar blanquer.*

+ 28 desembre 1683. És enterrat (21 anys).

Hi consta una esposa. Va morir jove.

CASES, Joseph

Cirurgià

9 març 1662. Joseph Francesch, fill de Joseph Cases *chirurgià*. (Possible data de naixement.)

8 febrer 1686. Fa de padrí.

6 maig 1693. Fa de padrí.

3 novembre 1693. *Joseph Cases fadrí (31 anys) chirurgià fill..... del honorable Joseph Cases tambe chirurgià, y de Catherina conjuges difunts d'una part, es casa ab la honesta Magdalena Vila donsellà filla..... del honorable Francisco Vila sastre y de María conjuges difunts.*

3 novembre 1694. Joseph Domingo, fill. Ha estat batejat en cas de necessitat

8 juliol 1696. Maria Catherina Thomassa, filla.

17 setembre 1697. Fa de padrí d'una filla d'Antoni Bonany ferrer.

29 octubre 1698. Francisca Hieronima Madalena, filla.

Hi consten una esposa, dues filles i un fill.

COLOMES, Jaume

Cirurgià

11 desembre 1602. Fa de padrí com a mestre cirurgià.

COMA, Soldoni

Cirurgià

4 novembre 1600. Fa de padrí com a mestre cirurgià.

14 gener 1602. Té un fill, Josep Joan Soldoni Bonaventura.

2 gener 1609. Té un altre fill, Raphael Joan Soldoni. Fa de padrí el Dr. Joan Pejoan, Dr. en Medicina.

L'esposa es diu Joana Grasia i té dos fills.

CUCURELLA, Francisco

Cirurgià

13 gener 1683. Fa de padrí.

FONT, Bernat

Cirurgià

3 gener 1696. Com a *jove chirurgia* fa de padrí.

25 maig 1698. *Bernat Font fadrí chirurgia de la ciutat de Solsona fill..... de Bernat Font passamaner y de Agnes conjuges vivents, es casa amb la señora María Villaró donsella filla..... de Joseph Villaró perayre y de María conjuges vivents tots de la ciutat de Solsona.*

7 abril 1699. Maria Agnes Francisca, filla.

1 setembre 1699. Fa de padrí.

Hi consten una esposa i una filla.

FORTICH, Melcior

Cirurgià

18 octubre 1629. *Melcior Fortich cirurgià viudo de la vila de Ripoll, es casa amb Paula Arenys viuda relictada de M^o Tomas Arenys de la ciutat de Urgell.*

19 març 1630. Es torna a reproduir tota la mateixa cerimònia. Deu ser la benedicció nupcial.

12 abril 1632. És enterrada Paula Fortich, muller de Mestre Fortich, *sirurgià*.

18 febrer 1635. Melcior Fortich, *sirurgià*, de la ciutat de Solsona d'una part, i Marianna Topi i Valielles, viuda deixada, es casen.

21 maig 1635. Fa de padrí.

9 maig 1649. Fa de padrí d'un fill de ventura.

2 gener 1651. Fa de padrí.

+ 4 agost 1652. *Mestre Melcior Fortich cilurgia..... en sa curta malaltia.*

Hi consta que es va casar tres vegades.

LLORENS i MIR, Domingo

Cirurgià

19 setembre 1693. Fa de padrí com a jove cirurgià d'una filla de Sebastià Fabra, apotecari.

24 setembre 1696. Fa de padrí com a jove cirurgià.

Per les dades que tenim fa pensar que és net de Cosme Llorens, àlies Mir, Llicenciat en Medicina.

MARTÍ, Joan

Cirurgià

15 febrer 1612. Es casa amb Aldonsa Lletesa, viuda.

6 febrer 1614. Anthoni Joan Bonaventura Romualdo, fill. Hi posa que la seva esposa es diu Catherina Aldonsa i fa de padrí el doctor Anthon Beneyt.

13 agost 1615. Joan Josep Bonaventura, fill. Fou padrí en Joan Pallarès, apotecari.

10 juny 1618. Jaume Josep, fill. La mare es diu Catherina.

11 novembre 1620. Francesc Martí Bonaventura, fill. La mare també consta com a Catherina.

+ 15 agost 1629. Morí el Mestre Joan Martí *cirurgià*.

Hi consten una esposa i quatre fills. Probable pare de Josep Martí, *cirurgià*.

MARTÍ, Aulaguer

Cirurgià

8 gener 1641. *Cirurgià de la Vila d'Agramunt, bisbat d'Urgell, i Maria muller sua tenen una filla, Maria Lucia Stephania, per los treballs desta provincia se retirats assi enesta ciutat.*

12 setembre 1660. Jannilla Martí, donzella, filla d'ell i de la Sra. Maria Martí, tots de la Vila d'Agramunt. Es casa amb Joseph Farre, argenter.

Hi consten dues filles i una esposa.

MARTÍ, Joseph

Cirurgià

28 octubre 1641. Fa de padrí com a *fadrí sirurià*.

24 octubre 1642. Maria Francesca, filla.

27 setembre 1643. Mestre Martí, cirurgià de Solsona, es casa amb la Sra. Maria Rotges de Solsona. (La inscripció és en llatí. També podria ser Aulaguer Martí).

2 maig 1644. Maria Catarina Lluïsa, filla. Fa de padrí el Sr. Bonaventura Busquets, *cirurgià*.

22 juliol 1652. Maria Marianna, filla.

2 octubre 1655. Joan Joseph, fill.

+ 17 maig 1656. Es mor.

12 febrer 1662. Maria Martí, donzella (19 o 21 a.), filla d'ell i de Maria, es casa amb Tomas Alterax, fadrí paraire.

2 febrer 1670. Josepha Martí, donzella, filla d'ell i la Sra. Maria, es casa amb Joan Bonany, fadrí blanquer, fill de Jaume Bonany, ferrer.

24 novembre 1671. És enterrada Maria Martina, viuda de Joseph Martí, cirurgià.

7 maig 1672. Maria Marianna Martí donzella (19 a.), filla d'ells, es casa amb Josep Regues, fadrí paraire.

7 maig 1682. *Joseph Martí (26 a.), jove blanquer, fill.....de Me Joseph Martí cirurgià, y de la Sra. Maria, es casa amb Maria Viladot donzella.*

Hi consten una esposa, quatre filles i un fill. Probable fill de Mestre Joan Martí, cirurgià.

MENDES, Joan Baptista Cirurgià

4 maig 1661. Bernat Agustí Ramon, fill.

16 juliol 1661. Fa de padrí.

2 abril 1663. Francisco Domingo Pau Fèlix, fill.

18 setembre 1666. Eulàlia Maria, filla.

28 agost 1668. Agustí Sebastià Joan Batista, fill. Foren padrins Joseph Mendes, estudiant, i Mònica Mendes, donzella, germans tots dos del batejat.

24 novembre 1670. Fa de padrí.

10 octubre 1671. Joan Baptista Gabriel És padrí *lo Sr. Gabriel Busquets* *chirurgià*.

+ 29 febrer 1680. *Habitant en Solsona, morí lo dia antes a les set horas de la matinada.*

2 agost 1688. *Señora Eulària Mendes y Viladoms, viuda dexada, és enterrada.*

Hi consten una esposa, quatre fills i una filla.

MIRET, Magí Cirurgià

10 gener 1658. Francesc Magí, fill d'ell i la seva muller Hieronima.

Hi consten una esposa i un fill.

MOXÍ, Joseph

Cirurgià

2 gener 1661. Es casa com a jove cirurgià amb Francisca Botgera, donzella. Els seus pares són Hiacinto Moxí, paraire, i Àngela.

3 juny 1662. Francesca Margarida Gertrudis, filla.

1 desembre 1669. Francisca Moxí, muller de Mestre Joseph Moxí, *chirurgià*, és enterrada.

14 maig 1675. Fa de padrí com a fadrí cirurgià.

+ 22 maig 1677. *Sr. Joseph Moxi chirugià, natural de la present ciutat, lo qual morí lo dia antes ala matinada haventlo ferit de una escopetada cerca de la mitja nit.*

7 octubre 1699. *Joseph Moxi negociant de la parroquia de Castellar de la Ribera Salada, fill..... de M^o Joseph Moxi sirurgia y de Hieronima conjuges diffunts de la ciutat de Solsona de una part, ab la honesta Maria Pintor donzella.*

Hi consten una filla, un fill, dues esposes i el fet que morí d'una escopetada.

MOXÍ, Joan

Cirurgià

14 novembre 1677. Fa de padrí com a fadrí cirurgià.

16 octubre 1678. *Joan Moxi fadrí chirurgia fill..... del Magh. Franch. Moxi batlle general de sa Illma. y de Eularia muller sua difunta, es casa amb la honesta Catharina Solanells donzella filla..... de Franch. Solanells sastre y de Geronima conjuges.*

3 febrer 1680. Joan Francesch Blasi, fill, fou padrí *lo magnífich Francesch Moxí Batlle de sa Il-lustríssima*.

23 desembre 1683. Francesch Joan Joseph, fill. És padrí Francesch Solanells, sastre.

8 juny 1687. Joseph Anton Joan, fill. És padrí Anton Moxí estudiant.

13 desembre 1688. Fa de padrí.

2 novembre 1689. Fa de padrí.

6 febrer 1690. Joseph Geroni, fill.

28 maig 1692. És enterrat Joan Moxí, *licenciado*, fill de Joan Moxí, cirurgià.

27 juny 1693. Fa de padrí.

15 juliol 1694. Maria Catherina, filla.

15 novembre 1696. Fa de padrí.

20 juny 1698. Francisco Joan Anton Pau, fill. El Sr. Dr. Pau Alinyà fa de padrí.

Hi consten una esposa, cinc fills i una filla. El seu pare era el Batlle General de sa Il-lustríssima.

ORONIX, Janot

Cirurgià

19 juliol 1565. *Font batejat un fill de mestre Janot Oronix cirurgia y de na Catherina muller sua, font padrins lo magnífich Pere Rull, font li posat nom Gili Joan.*

13 abril 1567. *Font batejat un fill de mestre Janot Oronics salurgia y*

de na Caterina muller sua, foren padrins mestre Baltasar Quatrulls salurgia, y comare na Maria Sella posare lino Baltasar Francesc.

30 gener 1571. *Una filla de mestre Jenot Oronigcs y dena Chaterina muller dea quel fonchli posat nom Ysabel Joana.*

Hi consten una esposa, dos fills i una filla.

PASQUAL DE GURZA

Cirurgià

29 març 1592. Fa de padrí d'una filla.

3 abril 1592. Fa de padrí.

23 juny 1592. Fa de padrí.

2 juliol 1592. Fa de padrí.

21 gener 1593. Fa de padrí.

22 maig 1593. Fa de padrí com a barber.

16 juny 1593. Fa de padrí com a *chirurgià*.

10 octubre 1593. Fa de padrí com a *chirurgià*.

13 maig 1594. Fa de padrí com a *chirurgià*.

19 juliol 1594. Fa de padrí com a barber.

10 octubre 1594. Fa de padrí.

22 desembre 1594. Fa de padrí.

1 febrer 1595. Fa de padrí com a *chirurgià*.

23 juliol 1595. Fa de padrí com a barber.

2 maig 1596. Fa de padrí com a *chirurgià*.

23 maig 1596. Fa de padrí com a barber, d'un fill de Francesc

Pallarès, apotecari.

7 agost 1596. Fa de padrí.

18 juliol 1598. Fa de padrí d'un casament.

27 gener 1598. Fa de padrí en un bateig.

5 març 1598. Fa de padrí en un bateig.

19 març 1600. Fa de padrí en un bateig.

+ 7 març 1602. Mestre Pasqual de Gurza ,*sirurgià*, és enterrat.

PLA, Miquel

Cirurgià

23 setembre 1684. La senyora Isabel Pla, viuda relictada de Miquel Pla, *cirurgià* de la Vila de Berga, és enterrada.

PUJOL, Joseph

Cirurgià

26 maig 1637. Fa de padrí com a fadrí *cirurgià*.

PUJOL, Joan

Cirurgià

2 desembre 1698. *Joan Pujol jove chirurgià fill..... de Joan Pujol pages y de Elena conjuges difunts de la vila de Oliana Bisbat de Urgell de una*

part, es casa ab la honesta Mariangela Valielles donsellà filla..... de Joseph Valielles parayre y de Josepha conjuges vivents de la present ciutat de Solsona

15 novembre 1699. Mariangela Estasia Rosolea, filla. El Dr. Joseph Vila fa de padrí. Penso que és Dr. en Lleis.

Hi consten una esposa i una filla

QUATREULLS, Baltasar Cirurgià

27 setembre 1566. *Mestre baltasar Quatreuls salurgia*, fa de padrí d'una nena.

10 novembre 1566. Fa de padrí.

13 abril 1567. Fa de padrí d'un fill de mestre Janot Oronix, cirurgià.

5 març 1579. Fa de padrí.

A la pàgina 304 del volum II de "Solsona i el Solsonès en la història de Catalunya", el Dr. Antoni Llorens fa constar que a l'Arxiu Municipal de Solsona aquest cirurgià ja hi consta l'any 1551.

RIBES, Francesch

Cirurgià

14 febrer 1649. *Teresa Servera filla llegalitima y natural de Me Francesch Ribes cilurgia y de la señora Madalena sa muller de la ciutat de Lleida, es casa amb Jaume Villa*

Hi consten una esposa i una filla.

ROSELL, Pere

Cirurgià

19 març 1618. *Fonch batejada una filla de Me Pere Rosell sirurgia y de la Sra. Angela muller, la nena es diu Eularia, viuen al Carrer del Castell (cantó del Carrer Mirabalda).*

21 març 1622. Fa de padrí.

13 abril 1624. Fa de padrí en un bateig com a Mestre Pere Rosell, barber.

14 febrer 1627. *Me Pere Rosell cilurgia fadrí, fill de Joan Rosell teixidor y de Joana, es casa amb Joana donzella filla de Joan Collderam daguer.*

19 maig 1628. Paula Joana, filla.

+ 10 febrer 1630. Mestre Pere Rosell *cilurgia* morí.

20 novembre 1632. Eulàlia, donzella, filla de Pere Rosell cirurgià, es casa amb Saldoni Bordons, organista. (És escrit en llatí)

12 desembre 1632. Joana Rosella, viuda relictada de Pere Rosell, cirurgià, es casa amb Raymundo Castellví, argenter.

22 maig 1639. *Eulalia viuda dexada de Saldoni Bordons horganista, filla de Me Pere Rosell sirurgià y de Angela muller, difunts, es torna a casar amb Francesch Rianes viudo fuster.*

Hi consten dues esposes i dues filles, però no està clar que sigui la mateixa persona. És probable que siguin dos cirurgians amb el mateix nom, perquè es casa com a fadrí quan ja li consta una filla un temps abans.

ROVIRA, Pere

Cirurgià

11 setembre 1666. Maria Victoria, filla d'ell i de Gertrudis, cónjuges. És padrí el Dr. Antoni Mianes.

19 febrer 1668. Francisca Theresa Geltrudis Beneta, filla.

2 març 1670. Maria Geronima, filla.

18 novembre 1685. *Pere Rovira jove cirurgià de la ciutat de Urgell de una part, amb la señora Paula Valielles donsell, filla..... del honorable Antoni Valielles cirurgià de la ciutat de Solsona diffunt, y de la señora Estasia muller vivint, foren testimonis Francisco Guiralt jove appotecari*

27 desembre 1686. Pere Màrtir Antoni Joan, fill. La mare es diu Paula cònjuge de Pere Rovira. Fa de padrí *lo Dr. misser Antoni Villaró.*

15 març 1688. Fa de padrí.

16 març 1689. Eulàlia Paula Rosa, filla.

21 novembre 1691. Fa de padrí.

31 maig 1693. Fa de padrí d'un fill del Dr. Anton Villaró.

16 setembre 1693. Joseph Pere Francisco Domingo, fill. El Dr. Joseph Pallarès fa de padrí.

23 setembre 1695. Fa de padrí.

4 desembre 1695. Anastàsia Maria Bàrbara Francisca, filla. Anton Vallielles estudiant, fa de padrí.

18 octubre 1698. Anton Gabriel Lluch, fill. *Lo honorable Joseph Bordons , pintor*, fa de padrí.

Hi consten dues esposes, cinc filles i tres fills.

SOLER, Pere Joan

Cirurgià

26 novembre 1674. *He esposat a Pere Joan Soler fadrí chirurgia fill de Geronim Soles pages difunt y de Catharina muller sua vivint de una part, ab Francisca Villella donsellà filla de Sebastia Villella passamaner vivint y de Mariana.*

3 abril 1684. Maria Francisca Josepa, filla.

29 setembre 1684. Fa de padrí d'una filla de pares incògnits.

19 setembre 1687. Anna Maria Mariaàngela, filla.

6 desembre 1687. Fa de padrí d'una filla de pares incògnits.

19 juny 1688. Fa de testimoni en un casament entre dos viudos, Joseph Vallielles, viudo veler, i Mariagna Alberni.

21 juny 1691. Joan Pere Jaume Bernat, fill.

31 agost 1695. Lluçia Antonia Hieronima, filla.

Hi consten una esposa, tres filles i un fill.

TORRULL o TURRULL, Jaume Cirurgià

30 maig 1604. Fa de padrí.

15 octubre 1605. Es casa amb Joana Gomis, donzella.

4 octubre 1607. *Fonch feta sepultura al cos de la Sra. Joana Torrull, muller del M^o. Jaume Torrull cirurgià*

19 novembre 1607. Es torna a casar amb Marianna Fabra, donzella.

5 agost 1608. Jaume Antoni Josep Ramon, fill. *Son padrins lo Dr. Antoni Pallares en medesina y padrina la señora Anna Pallaresa mull del Sr. Franches Pallares apotecari.*

21 setembre 1609. Maria Anna Joana, filla.

10 octubre 1611. Francesc Magí, fill.

2 octubre 1613. Elizabet Joana, filla. És padrí Mestre Francesch Pallarès, apotecari.

+ 20 juny 1615. *Fonch feta sepultura al cos de Jaume Turrull sirurgia.*

Hi consten dues esposes, dos fills i dues filles.

VALIELLES, Antoni Cirurgià

21 abril 1663. *Antoni Valielles fadrí cilurgia fill..... de Jaume Valielles y de Saldonia, es casa amb Estasia Lleguna filla..... de M^o Pere Lleguna notari.*

10 abril 1673. Joan Batiste Domingo, fill.

29 juny 1676. Fa de padrí.

19 gener 1677. Isabel Catharina Antònia Rosa, filla.

15 desembre 1677. Fa de padrí.

1 abril 1679. Thomas Anton Domingo Pasqual, fill.

5 abril 1681. Fa de padrí.

26 agost 1681. Domingo Thomas Francesch, fill. Foren padrins *Andreu Valliellas licenciado y Paula Valliellas donsellà*, germans del batejat.

9 juny 1682. Fa de padrí.

10 desembre 1683. Fa de padrí.

+ 18 maig 1685. És enterrat.

18 novembre 1685. Paula Valielles, donzella, filla d'ells, es casa amb Pere Rovira, jove cirurgià de la ciutat d' Urgell. (Ell és viudo.)

15 maig 1696. *La honesta senyora Estasia Valielles donsellà filla..... del honorable Anton Valielles cilurgià y Sra. Estasia conjuges de la ciutat de Solsona, es casa amb Gabriel Farrer fadrí argenter.*

Hi consten una esposa, tres fills i tres filles.

VILAR, Francisco

Cirurgià

+ 31 octubre 1694. *Francisco Vilar jove cirurgià morí als 19 de dit mes.*

8.1.3. APOTECARIS A SOLSONA DE 1565 A 1700

ARENY, Jaume

Apotecari

26 abril 1623. El seu fill Thomas Areny, de la Seu d'Urgell, es casa amb la Sra. Paula Andreu, filla de Mestre Pere Màrtir Andreu, notari.

Hi consten una esposa i un fill.

BAGET, Francesch

Apotecari

9 juliol 1685. El seu fill Joseph Baget, fadrí apotecari, es casa amb la Sra. Geronima Fabra, donzella, filla de l'honorable Andreu Fabra, apotecari i Anna Maria, muller seva.

Hi consta una esposa que es diu Magdalena i un fill. Són de la Vila d'Arbeca.

BAGET, Joseph Apotecari

9 juliol 1685. Com a fadrí apotecari, fill de Francesch Baget, apotecari, i de Magdalena, cònjuges de la Vila d'Arbeca, es casa amb la Sra. Geronima Fabra (24 anys) donzella, filla de l'honorable Andreu Fabra, apotecari i Anna Maria, cònjuges.

Hi consta una esposa.

BALASC, Joan Apotecari

4 gener 1647. Josep Joan, fill. Ell és apotecari de Ponts. La seva muller es diu Esperança. Fa de padrí Mestre Joseph Pallarès, apotecari .

BARBER CANSEDICH, Josep Apotecari

7 gener 1609. Fa de padrí d'un bateig.

4 desembre 1609. Fa de padrí d'un bateig.

3 juny 1616. Partgeni Cosme Josep Antoni, fill. El Dr. Cosme Llorens fa de padrí.

22 març 1618. Joana Elisabeth Anna, filla. La mare es diu Joana.

15 març 1620. Maria Anna Agnès Madrona, filla.

8 novembre 1621. Anna Catherina Agnès, filla.

12 març 1625. Claudi Gregori Isidre, fill. Viuen a la Plaça Major i és padrí

Claudi Casals, mestre d'obres de la Catedral.

1 setembre 1626. Joana Paula, filla.

5 maig 1628. Fa de padrí d'un bateig.

25 setembre 1628. És enterrada la Sra. Joana Barber muller de Mestre Joseph Barber, *aputacary de la present ciutat*.

15 novembre 1628. És enterrada Maria, minyona de Mestre Joseph Barber.

10 agost 1629. Es casa amb Isabel Pena, donzella, segona esposa.

2 juny 1630. Anna Hieronima Josepa Isabel, filla.

17 setembre 1631. Joan Francesc Joaquim, fill. És padrí Joan Pau Busquets, cirurgià .

17 agost 1632. Isabel Joana Francischa Adriana, filla. És padrí Bonaventura Busquets, cirurgià .

26 maig 1634. És enterrada Isabel Joana, la segona esposa.

4 octubre 1634. Com a viudo es casa amb Dionisia Cardona, donzella.

16 octubre 1635. Francesch Joseph Bonaventura Aulaguer, fill.

28 abril 1638. Mor Joseph Barber (21 a.) estudiant, fill de Joseph Barber de la Plaça Major.

9 abril 1640. Isabel Joana Barbera (22 a.), donzella, filla d'ell i de la Sra. Joana primera muller seva, es casa amb Joseph Graells, fadrí paraire.

5 abril 1641. Francesc Joan, fill.

28 febrer 1643. Dionisa Petronilla, filla.

26 gener 1646. Hieronima Joana, filla.

31 octubre 1649. Marianna Barbera (29 a.), filla de Mestre Joseph Barber i de Joana, sa muller. Es casa amb Antoni Riber, fuster.

26 juliol 1660. Paula Barbera (33 a.), donzella, filla d'ell i de Joana, es casa amb Hierònim Gliot, fadrí.

6 setembre 1662. Annes Barbera, donzella, filla d'ell i de la Sra. Dionísia, es

casa amb Joseph Riber, fadrí sastre. No hi consta el bateig d'aquesta filla.

23 setembre 1663. Dionísia Barbera (20 a.), donzella, filla d'ell i de la Sra. Dionísia, es casa amb Cosme Serra, fadrí paraire.

+ 27 abril 1669. *M^o. Joseph Barber apotecari, home molt vell lo qual morí lo dia antes a la matinada, rebe tant solament lo sacrament sant de la extrema unió..... los demes sacraments nols pogue rebre per no estar ab lo degut us de raó.*

Hi consten tres esposes, vuit o nou filles i cinc fills.

CASTELLAR, Gabriel

Apotecari

14 juny 1629. El seu fill Gabriel Castellar, Dr. en Medicina, es casa amb Isabel Pallarès, donzella, filla de Mestre Joan Pallarès, apotecari.

Ell consta com a Mestre Apotecari i és de la Vila de Calaf.

Hi consten una esposa i un fill.

CASTELLAR, Jeronim

Apotecari

25 agost 1570. Fa de padrí en el bateig d'una nena.

CAVA, Francesc

Apotecari

8 maig 1661. Francesch Cava, apotecari, de la Vila de Guissona, fill de Jaume Joan Cava i de Maria, es casa amb la Sra. Magdalena Andreu, filla de Mestre Francesch Andreu, notari.

Hi consta una esposa.

COLOMES, Eugeni

Apotecari

Apareix com a testimoni en la creació d'un violari l'any 1669, en un document del Fons Pallarès, però no apareix en cap llibre de l'Arxiu parroquial de l'època estudiada.

COMA, Rafel

Practicant d'Apotecari

27 novembre 1625. Fa de padrí.

FABRA o FABRE, Andreu Apotecari

14 maig 1661. Hierònima Geltrudis Ursula, filla.

8 octubre 1661. Fa de padrí.

2 abril 1665. Andreu Jaume, fill.

+ 26 maig 1670. *Me Andreu Fabra apothecari domiciliat en la propia ciutat de Solsona* és enterrat.

9 juliol 1685. Gerònima Fabra, donzella (24 a.), filla d'ell i Annamaria, esposa, es casa amb Joseph Baget, apotecari, fadrí fill de Francesch Baget, apotecari, i de Magdalena de la Vila d'Arbeca.

21 agost 1685. *Lo honorable Sebastià Fabra fadrí apotecari, fill d'ells, es casa amb la honesta señora Dorotea Llorens y Mir, donzella.*

30 octubre 1694. AnnaMaria Fabra, viuda deixada, és enterrada.

Hi consten una esposa, dos fills i una filla.

FABRA, Sebastià Apotecari

20 agost 1681. Fa de padrí.

11 juliol 1684. Fa de padrí. Aquí hi posa Sebastià Fabre.

21 agost 1685. *Lo honorable Sebastià Fabra fadrí apotecari fill.... del honorable Andreu Fabra appotecari y de la señora Annamaria muller vivint de part una, es casa amb la honesta señora Dorotea Llorens y Mir donzella filla del Magnifich Isidro Llorens y Mir y de la señora Paula vivint.*

28 abril 1686. *Lo Rnt. Joseph Caballol en cas de necessitat hà batejat*

un fill de Sebastià Fabra apotecari y de la Señora Dodothea conjuges, nos pogueren fer les demes ceremonies per aver mort luego.

25 febrer 1688. Teresa Gertrudis Dorothea Annamaria, filla.

2 desembre 1690. Joseph Andreu Isidro, fill, és batejat en cas de necessitat. Fou padrí el Dr. Joseph Vila.

24 gener 1692. Fa de padrí.

19 setembre 1693. Maria Dorothea Teresa, filla. Fou padrí Domingo Llorens i Mir, jove cirurgià.

27 abril 1694. Fa de padrí.

14 febrer 1696. Pau Andreu Sebastià Ramon, fill. És padrí el Dr. Pau Alinyà.

13 juny 1697. Teresa Cicília Gertrudis Antònia Feliciana, filla.

6 desembre 1699. *Fonch batejada subcondicione María Antonia Rosa..... dit dia fonch batejada subcondicione Mariangela Dorothea, foren padrins Agustí Pejoan estudiant. Són dues bessones.*

12 juliol 1700. Fa de padrí

19 octubre 1700. Fa de padrí.

20 octubre 1700. Fa de padrí com a adroguer.

13 desembre 1700. Fa de testimoni d'un casament.

Hi consten una esposa, tres fills, dels quals el primer morí en néixer i un altre també estigué en perill de mort, i cinc filles de les quals dues són bessones.

FOLCH, Joan

Apotecari

21 agost 1685. *Joan Folch jove apotecari fill..... del honorable Francisco Folch y de la señora Hieronima conjuges, es casa amb la señora Teresa Vilaseca donzella filla..... del honorable Joseph Vilaseca appotecari y de la señora Francisca Vilaseca y Pintor conjuges de la Vila de Calaf.*

24 febrer 1686. Fa de testimoni al segon casament d'Antoni Bonany, ferrer. També és testimoni el Dr. Pau Alinyà (Dr. en Drets)

14 gener 1687. Fa de padrí.

29 març 1687. Francisca Teresa Agata, filla. Són padrins Francisco Folch i la senyora Francisca Vilaseca, muller de Mestre Joseph Vilaseca *appotecari* , de Calaf.

30 novembre 1688. *Joseph Domingo Andreu, fill, es batejat en cas de necessitat, foren padrins lo Sr. Joseph Vilaseca appotecari de Calaf y la señora Hieronima Folch.*

14 gener 1691. Joseph Anton Thomas, fill. És padrí el Sr. Joseph Vilaseca.

4 setembre 1693. Teresa Dorothea Rosa, filla.

27 gener 1696. Raymunda Hieronima Maria, filla. Fa de padrí el Dr. Esteve Pons.

3 novembre 1698. Joana Raymunda Josepha, filla.

Hi consten una esposa, quatre filles i dos fills.

FONT, Jaume Apotecari

20 agost 1643. Fa de testimoni en un casament juntament amb Joan Pugalt, apotecari .

GAUSENS, Pau Apotecari

+ 28 juny 1647. És enterrat.

GINBERT, Jaume Apotecari

7 juliol 1598. La viuda de Mestre Jaume Ginbert, apotecari, fa de padrina com a Hyerònima Ginberta.

GRAELLS, Miquel Apotecari

11 febrer 1662. *Me Miquel Graell apotecari ciutada de Manresa fill..... de Me Miquel Graells notari y de la Sra. Fatgla d'aquell muller, es casa amb la Sra. Cicilia Mascarona donsellà filla..... del Magnifich Gaspar Mascaró mercader y de la Sra. Margarida muller, son testimonis lo Dr. Joseph Madriguera de Manresa.*

Hi consta una esposa i que és de Manresa.

GUIRALT, Francesc

Apotecari

18 novembre 1685. Fa de testimoni com a jove apotecari en el casament de Pere Rovira, jove cirurgià.

JUTGLAR, Jaume

Apotecari

23 febrer 1565. *Fon batejada una filla de Ja^o. Comagincosa y de na Maria mull. sua, fonc padrins M^o Ja^o juglar apot. y padrina la mull. de Bernat Colomes, fonc li posat nom Isabel Joana.*

30 abril 1565. Mestre Jaume Jutglar fa de padrí d'un bateig.

8 setembre 1568. Fa de padrí d'un bateig.

28 gener 1572. Fa de padrí d'un bateig.

6 gener 1573. Fa de padrí d'un bateig.

6 octubre 1573. Fa de padrí d'un bateig.

8 febrer 1574. Fa de padrí d'un bateig.

11 octubre 1574. Fa de padrí d'un bateig.

15 febrer 1575. Fa de padrí d'un bateig.

7 gener 1577. Fa de padrí en el bateig d'un fill d'Antoni Pallarès, apotecari.

20 desembre 1578. Fa de padrí d'un bateig.

29 març 1579. Fa de padrí d'un bateig.

10 desembre 1579. Fa de padrí d'un bateig, com a batlle.

8 gener 1580. Fa de padrí d'un bateig, com a batlle.

25 abril 1580. Fa de padrí d'un bateig, com a batlle.

15 agost 1580. Fa de padrí d'un bateig.

27 febrer 1582. Fa de padrí d'un bateig.

11 maig 1583. Fa de padrí d'un bateig, d'un bessó.

18 desembre 1583. Fa de padrí d'un bateig.

3 febrer 1585. *Fonch feta sepultura al cos de la Sra. Jutglara.*

2 desembre 1585. Isabel Francesca, filla.

3 octubre 1587. *Jaume Joseph Francesch, fill de Me Jaume Jutglar y de na Caterina muller sua.*

14 octubre 1588. Mestre Jaume Jutglar, apotecari, fa de padrí.

28 agost 1589. Agostí Joan Josep, fill de Mestre Jaume Jutglar i de Catherina.

20 febrer 1590. Fa de padrí d'un bateig.

16 maig 1592. El Sr. Jaume Jutglar i la Sra. Caterina tenen un fill Jerònim Joseff.

+ 2 juny 1594. *Dit dia fonch feta sepultura mig general al cos de Me Jaume Juglar balle general dela pnanna Abadia rebelossacraments de S^e Ma. Iglesia.*

7 març 1602. És enterrada Caterina Jutglara, viuda.

6 febrer 1655. És enterrat Jaume Jutglar, possible fill.

És batlle general des de 1579. Segons les dades de l'Arxiu, va tenir dues esposes, tres fills i una filla. És el primer sanitari que consta a l'Arxiu Parroquial de Solsona.

MASSANÈS, Joan

Apotecari

17 juny 1565. *Font batejat un fill de Joan Massanes Apotec. na Agnasa mull..... font li posat no Joan Miquel.*

Hi consten una esposa i un fill.

MITATS, Gabriel

Apotecari

3 juny 1652. *Me Gabriel Mitats apotecari de la Villa de Calaf fill lilegitim y natural del honorable Joan Mitats y de Andreua, es casa amb la señora Maria Olaguer Martí filla de Me Jaume Farrer.*

Hi consta una esposa.

NABOT, Joseph

Apotecari

7 març 1688. Fa de padrí com a jove apotecari.

11 octubre 1689. Jove apotecari de la vila de Figueres. Fa de padrí.

9 desembre 1689. Jove apotecari de la vila de Figueres. Fa de padrí.

Aquí hi consta Nebot amb "e".

PALLARÈS, Antoni Apotecari

23 febrer 1569. Mestre Antoni Pallarès, apotecari. Fa de padrí d'un bateig.

20 gener 1571. Fa de padrí d'un bateig. (No sé si és l'altre Antoni Pallarès).

· 20 maig 1579. És enterrat.

11 gener 1598. Una filla seva, que es diu Paula donzella, fa de padrina d'un bateig. (Potser és filla de l'altre Antoni Pallarès).

PALLARÈS, Antoni Apotecari

27 maig 1574. Fa de padrí d'un bateig, com a apotecari.

14 novembre 1574. Fa de padrí.

7 gener 1577. *Fom batejat un fill den Ant^e Pallares apotecari y dena Joana muller deaquel.*

2 març 1577. Toni Pallarès, apotecari, fa de padrí.

24 agost 1578. Antoni Pallarès, apotecari, fa de padrí.

15 abril 1579. *Fom batejada una filla den Antoni Pallares apotecari, fonch li posat nom Joana Jeronyma.*

30 agost 1580. Fa de padrí.

8 agost 1581. Fa de padrí.

23 setembre 1581. *Fonch batejat un fill.....li posen nom Jeronim Matheu.*

27 octubre 1583. *Fonch batejada una filla, Paula.*

25 gener 1584. Fa de padrí d'una filla de Mestre Antoni Bordons,

organista.

28 gener 1584. Fa de padrí.

2 setembre 1586. Fa de padrí.

2 març 1595. Fa de padrí.

13 març 1599. Com a pare de Joan Pallarès, apotecari, fa de padrí del seu nét Antoni Joan Josep Francesc.

3 octubre 1599. Hyerònima, donzella, filla seva es casa amb Simeó Codina, assaonador.

13 juliol 1602. Paula Pallaresa, donzella, es casa amb Mestre Jaume Pintor, notari. La Sra. Joana es "*difuncta*".

1 octubre 1603. Fa de padrí en un casament.

15 agost 1604. *Antoni Pallares parayre, fill de Me Antoni Pallares apothecari y la Sra. Joana difuncta*, es casa amb Elisabet donzella.

+ 29 setembre 1611. *Morí Anthoni Pallares apotechari. Maior de dies*

Hi consten una esposa, dues filles i tres fills. Un dels fills és apotecari.

PALLARÈS, Joan Francesc Apotecari

3 maig 1572. Fa de padrí d'un bateig. L'esposa es diu Anna

2 febrer 1581. Antoni Francesch, fill.

14 setembre 1581. Fa de padrí d'un bateig.

7 novembre 1581. Fa de padrí d'un bateig.

23 gener 1582. Fa de padrí d'un bateig.

- 8 setembre 1585. Francesc Galdoni, fill.
- 1 novembre 1591. Isabel Joana, filla.
- 12 abril 1593. Fa de padrí d'un bateig.
- 23 maig 1596. Joseph Hyacintho Pascual, fill.
- 5 setembre 1600. Antoni i Anna Pallarès, fills seus, són padrins d'un bateig.
- 6 març 1601. Lluïsa Prudència, filla.
- 4 octubre 1601. A casa seva es casa la seva filla Anna Pallaresa donzella, amb Francesch Folch negociant.
- 6 abril 1603. Fa de padrí d'un casament.
- 20 març 1605. Ramon Francesc Josep, fill.
- 23 febrer 1612. A casa seva foren esposats la seva filla Elisabeth Joana Pallaresa (20 anys) amb el Sr. Anthoni Pejoan, llicenciat en Medicina, de Guissona.
- 2 octubre 1613. Fa de padrí d'una filla de Jaume Turrull, cirurgià.
- 3 maig 1614. *Lo doctor en Medicina Anthoni Pallares (33 a.) fill de Me Francesch Pallares apothecari y de la Sra. Anna, es casa amb Hieronima Nogues donzella.*
- 14 febrer 1616. A casa seva, la seva filla Lluïsa Pallaresa (14 a.) es casa amb el doctor en Medicina Cosme Llorens.
- 11 febrer 1624. Es casa Joseph Pallarès *batxaller en medecina*, fill seu, amb Anna Serpell.
- 26 agost 1626. Es torna a casar Joseph Pallarès graduat en Medicina, ara amb Isabel Puigredon.
- 30 novembre 1629. Fa de padrí com a boticari d'un nét, fill de Joseph Pallarès.
- + 22 agost 1630. Francesc Pallarès mor.

1 novembre 1631. La seva filla Lluïsa, viuda relictada del Dr. en Medicina Cosme Llorens, es casa amb el també Dr. en Medicina Phelip Cerveró, de la vila de Cervera.

3 octubre 1632. El seu fill Francesc Pallarès, doctor en Medicina, es casa amb Madrona Bordons.

11 gener 1638. Anna Pallaresa, viuda de Francesc Pallarès, morí.

22 juliol 1640. El seu fill Francesc Pallarès es torna a casar amb Francesca Alinyà, viuda deixada.

El nom de Joan, davant de Francesc, només hi apareix quan els seus fills fan de padrins el 5 de setembre de 1600.

Segons els arxius, hi consten una esposa, tres filles i quatre fills, dels quals dos són metges i un és metge i apotecari.

PALLARÈS, Joan

Apotecari

7 gener 1577. Probable data de bateig. Fill d'Antoni Pallarès apotecari.

27 febrer 1595. Fa de padrí d'un bateig.

3 juliol 1595. Es padrí de Joana Dionisa Pegulla.

21 agost 1595. Fa de padrí d'un bateig.

8 desembre 1596. Fa de padrí d'un bateig.

11 març 1597. Fa de padrí d'un bateig.

18 març 1597. Fa de padrí d'un bateig.

24 abril 1597. Fa de padrí d'un bateig.

16 setembre 1597. Fa de padrí d'un bateig.

2 novembre 1597. Com a viudo es casa amb Francisca Altella, viuda.

23 juny 1598. Fa de padrí d'un bateig.

13 març 1599. Antoni Joan Josep Francesc, fill. Fa de padrí el seu pare Antoni Pallarès.

23 març 1601. Magdalena Francesca Joana, filla.

14 gener 1603. Josep Hilari Antoni Joan Bonaventura, fill.

9 abril 1604. Susanna Francesca, filla, (catequizada).

4 octubre 1605. Antoni Francesc Miquel Joan, fill.

25 març 1607. Pere Joan Francesc Bonaventura, fill.

15 setembre 1608. A casa seva es casen un viudo i una viuda.

2 abril 1609. Elisabet Joana Adriana, filla.

30 març 1611. Francesca Rafaela, filla.

20 juliol 1612. Carles Joan Antoni, fill. Fa de padrí el Dr. en Medicina Anthoni Beneyt .

31 maig 1614. Patronilla Caterina Marianna, filla.

13 agost 1615. Fa de padrí en un bateig d'un fill de Mestre Joan Martí cirurgià.

9 octubre 1615. Jaume Dyonis Bonaventura, fill.

6 gener 1617. La seva filla Magdalena Pallaresa (15 anys) es casa amb Pere Pintor, notari.

4 abril 1618. Pere Antoni Joan Francesc Isidoro, fill.

11 gener 1624. Fa de padrí d'un nen en un part triple. Són fills de Joan Pejoan Avellanos, paraire, i de Magdalena, la seva muller.

9 febrer 1627. Fa de padrí en un bateig.

14 juny 1629. La seva filla Isabel es casa amb Gabriel Castellar, Dr. en Medicina, de la vila de Calaf. El seu pare també és apotecari.

1 maig 1631. És enterrada la Sra. Francesca Pallarès, muller de Mestre

Joan Pallarès, apotecari, de la Plaça Major.

16 novembre 1631. Joseph Hilari Pallarès, fill seu i apotecari, es casa amb Francesca Serra, donzella.

26 setembre 1632. La seva filla Francesca Pallarès, donzella, es casa amb Joan Lluch Azamor, notari. (Tota la inscripció està en llatí)

+ 4 juny 1640. *Joan Pallares, apotecari de la Plaça Major, és enterrat.*

El seu pare és Antoni Pallarès, apotecari. Un fill també és apotecari.

Hi consten dues esposes, set fills i cinc filles. Morí als 63 anys?

PALLARÈS, Josep

Apotecari, Metge

23 maig 1596. Joseph Hyacintho Pascual, bateig, fill de Joan Francesc Pallarès, apotecari.

7 juny 1620. Fa de padrí com a *batxeller en Medicina*.

26 octubre 1620. Ja apareix com a metge.

3 novembre 1620. Apareix com a metge.

10 maig 1622. Fa de padrí com a metge.

3 novembre 1622. Fa de padrí com a metge.

27 desembre 1623. *Es batejat un fill de Me Pau Camp mercader consol de la ciutat de Solsona y dela señora Maria anna muller sua, foren padrins Cosme Serpell paraire..... y la Sra. Marianna Serpell donzella promesa del Sr. Joseph Pallares batxeller en Medicina y aputacari.*

11 febrer 1624. "Me Joseph Pallares batxeller en medicina, fill legitim y natural de Me Francesc Pallares apotecari, y de Anna, es casa amb

Anna Serpell “. (1r. casament)

29 maig 1625. Fa de padrí com a *batxeller en medicina*.

16 abril 1626. Fa de padrí, Graduat en Medicina i fill de Francesc Pallarès, apotecari.

26 agost 1626. *Lo Magh. Joseph Pallares en medicina graduat de la present ciutat, fill legitim y natural del Me Francesc Pallares de dita ciutat y de la Sra. Anna muller sua vivents de una part y la Sra. Isabel donzella filla leg. y nal. del Mag. Pere Puigredon mercader.*

(2on. casament)

14 juny 1627. Isabel Anna Maria Teodora, filla. Aquí apareix com a Graduat en Medicina. Isabel Joana és la muller.

30 novembre 1629. Andreu Francesch Hieroni, fill. Aquí és Doctor en Medicina. Elisabet, muller seva. Fa de padrí Francesch Pallarès, *boticari*.

11 febrer 1633. Pere Joseph, fill. Aquí hi posa que és apotecari i fa de padrina Madona Pallarès, muller del Dr. Francesc Pallarès. La mare és Isabel Joana.

21 novembre 1634. Joseph Francesc Alonso Antoni, fill. Aquí consta com apotecari. Elisabet muller seva. Fa de padrí Francesch Pallarès, *boticari*.

23 desembre 1637. Antoni Gaspar Josep Gabriel Machari, fill, apotecari. Elisabeth, muller seva.

22 setembre 1639. Pere Joan Mateu Felip, fill, apotecari. Elisabeth muller.

10 novembre 1640. Es casa amb Francesca Bordons, donzella, filla del Sr. Joseph Bordons, mercader. (3r. casament)

12 març 1642. Joseph Ramon Bonaventura, fill. Francesca, muller.

2 febrer 1644. Christina Teodora Maria, filla d'ell i de Francesca.

2 febrer 1644. El Dr. en Medicina Tomas Gollet es casa amb Teodora Pallaresa (16 a), filla de Joseph Pallarès i d'Isabel.

(Com a dada curiosa és interessant constatar que el mateix dia es casa una filla que es diu Teodora i que fan el bateig d'una altra filla, a la qual també posen d' un dels noms Teodora.)

4 juny 1646. *Joseph Francesc Cosme, fill del Honorable Joseph Pallares apotecari y Batlle de la present ciutat de Solsona, y de Francisca muller sua.*

7 octubre 1648. Francesc Bruno Antoni, fill de M^o. Joseph Pallarès, alies "lo Xarri" ,i la Sra. Francisca.

17 octubre 1651. Francesch Joseph Pau, fill.

14 juny 1654. *Hieroní Francesch Basili, fill del apotecari de dalt y de la señora Francisca sa muller.*

+ 29 maig 1656. Morí Joseph Pallarès apotecari.

19 maig 1659. Teodora Gollet, filla de Joseph Pallarès ,apotecari, i la Sra Isabel, es casa amb Joseph Boria, cirurgià viudo.

15 agost 1666. *la Sra. Christina Pallares donzella, filla de M^o Joseph Pallares, apotecari y de la señora Francisca, es casa amb el Sr. Lluís Lluch notari, fill del discret March Lluch y Asamor tambe notari.*

21 novembre 1667. Francisco Pallarès, apotecari, fill d'ell i de la Sra. Isabel, es casa amb Josepha Pujol, donzella. Ells ja són difunts.

28 gener 1680. *Lo Magnífich doctor Anton Pallares fill del señor Joseph Pallares apotecari..... y de la señora Francisca Pallares y Bordons difunts, es casa amb la señora Teodora Baró donzella.*

Hi consten tres esposes, deu fills i dues filles, i va ser Batlle de Solsona el 1646. Morí als 60 anys. Un fill és apotecari

PALLARÈS, Joseph Hilari Apotecari

14 gener 1603. Josep Hilari Antoni Joan Bonaventura. És el seu bateig.

5 gener 1622. Fa de padrí. És fill de Joan Pallarès, apotecari.

10 maig 1622. Fa de padrí, com a Mestre i apotecari de la Plaça.

2 juliol 1624. Fa de padrí.

17 juliol 1624. Fan de padrins ell com a fadrí apotecari i la Sra. (Maria Anna) de Joseph Pallarès, metge i apotecari.

26 gener 1627. Fa de padrí. Hi posa: *Joseph Hilari Pallares, jove apotecari de la Plaça Major*. (El nom d'Hilari se'l posa ell en la signatura)

1 abril 1627. Fa de padrí d'una filla de Joan Auger.

De l'any 1628 al 1631 fa de padrí moltes vegades.

6 gener 1631. Fa de padrí d'una filla d'Anthoni Beneyt, Dr. en Medicina.

16 novembre 1631. *Lo Sr. Joseph Hilari Pallares apotecari, fill del Hon. Joan Pallares apotecari, y de la Sra. Francisca difunta, es casa amb la Sra. Francesca Serra donsell.*

6 febrer 1633. Dorotea Eleuda Francischa, filla.

30 març 1635. Bonaventura Joseph Francesc, fill. Fa de padrí l'avi Joan Pallarès.

17 juliol 1637. Magdalena Francesca Gertrudis Chalamanda, filla.

11 juliol 1640. Marianna Emerintiana Josepha, filla.

21 juliol 1644. Joana Margarida Magdalena, filla.

28 gener 1646. Pere Josep Joan, fill.

4 gener 1647. Fa de padrí de Josep Joan, fill de Joan Balasc, apotecari, de Ponts.

+ 30 juliol 1651. Morí Mestre Joseph Hilari Pallarès, apotecari.

12 setembre 1660. La seva filla Francisca es casa amb Mestre Gabriel

Busquets, cirurgià.

12 gener 1692. Morí Francisca Pallarès i Serra, viuda deixada de Joseph Hilari Pallarès, apotecari.

Hi consten quatre filles, dos fills i una esposa. Morí als 48 anys.

PALLARÈS, Francesc Apotecari

30 novembre 1629. Andreu Francesch Hieroni. Data possible del bateig.

21 novembre 1634. Joseph Francesc Alonso Antoni. Una altra possible data de bateig.

4 agost 1655. Fa de padrí.

21 novembre 1667. *Lo Sr. Francisco Pallares apotecari de la present ciutat de Celsona, fill del Sr Joseph Pallares apotecari, y de la Sra Isabel conjuges difunts, es casa amb la Sra. Josepha Pujol donsellà.*

1 abril 1668. Fa de padrí.

16 octubre 1668. Lluís Thomas Francesch i Joseph, fill. Són padrins el Sr Joseph Boria, *chirurgià*, i la Sra. Francisca Pallarès i Bordons, viuda.

13 març 1670. Joseph Francesch Lluís Honorat i Vidal, fill.

27 gener 1672. Francisco Domingo Thomas Joan Chrisòstom Policarpo Felix, fill.

31 gener 1674. Thomas Anton Valentí Domingo Martí Pere Nolasco, fill. *Es padri lo licenciado Joseph Pallares oncle del batejat.*

20 abril 1676. Fèlix Domingo Bernat Anton Farriol, fill.

25 gener 1679. Una filla de la qual no consta el nom. *Lo Magh. Sr Joseph Pallares en drets doctor* fa de padrí.

28 març 1681. Lluïsa Josepa Teodora Isabel, filla. És padrí Joseph Pallarès, *licensiado*, germà de la batejada.

30 setembre 1683. Lluís Gerònim Anton, fill. És padrí el Dr. Anton Pallarès.

23 març 1684. Fa de padrí.

16 març 1686. Joseph Antoni Hilari Valentí Mariano, fill. Foren padrins el Dr. Misser Joseph Pallarès i Mascaró, en drets doctor, i la Sra. Maria Pallarès, tots de Solsona.

+ 21 setembre 1686. És enterrat.

24 juny 1697. Joseph Pallarès, apotecari, fill "d'ells", vivents, es casa amb Agnès Thomasa, donzella de la Vila de Berga.

Hi consten una esposa, set fills i dues filles. Va morir als 51 o 56 anys. Un dels fills és apotecari.

PALLARÈS, Joseph Apotecari

13 març 1670. Data probable de bateig com a fill de Francisco Pallarès, apotecari.

27 novembre 1687. Fa de padrí d'una filla del magnífic Anton Pallarès i Borloy, en Drets Doctor. Hi consta que és jove apotecari.

6 gener 1690. Fa de padrí.

19 gener 1691. Fa de padrí d'un bateig.

21 setembre 1692. Fa de padrí d'un bateig.

2 abril 1693. Fa de padrí d'un bateig.

28 juliol 1693. Fa de padrí d'un bateig.

30 maig 1694. Fa de padrí d'un bateig.

12 juny 1696. Fa de testimoni en un casament.

3 octubre 1696. Fa de padrí d'un bateig.

13 maig 1697. Fa de padrí d'un bateig.

24 juny 1697. *Joseph Pallares jove apotecari de la ciutat de Solsona, filldel honorable Francisco Pallares apotecari y de la señora Joseppa conjuges vivents de una part, ab la señora Agnes Thomasa donzella de la Vila de Berga, filla de Anton Thomasa mercader y de la señora Madalena.*

7 octubre 1697. Fa de padrí d'un bateig.

19 maig 1698. *Joseph Francisco Anton Felix, fill, foren padrins lo Dr. Anton Bordons y de Guay y la Sra. Josepha Pallares viuda, tots de Solsona.*

7 gener 1700. *En cas de necessitat hà batejada una filla de Francisco Miró pages.....y que despres de aver-la batejada luego morí.*

18 octubre 1700. Anton Joseph Francisco Thomas Lluch, fill. Foren padrins Anton Thomasa, *licenciado* de Berga, i la Sra. Isabel Pallarès, donzella.

Hi consten una esposa i dos fills.

PUGALT, Joan

Apotecari

20 agost 1643. Fa de testimoni en un casament com a mestre apotecari juntament amb Jaume Font, apotecari.

8 gener 1646. Fa de padrí d'un fill de ventura.

VILAGINES, Jaume

Apotecari

20 gener 1686. Com a jove apotecari fa de padrí d'una filla del Doctor Anton Villaró.

28 octubre 1691. *Jaume Vilagines fadrí apotecari fill..... de Jaume Vilagines parayre y de Eugenia de aquell muller difunts de una part, es casa amb la señora Jaumilla Farrer donsellà filla..... de Joseph Farrer argenter y de la señora Jaumilla vivints tots de la ciutat s de Solsona.*

3 octubre 1692. Jaumilla Mariàngela Hierònima Francisca, filla. Foren padrins el Dr. Anton Villaró i la Sra Jaumilla Farrer, àvia de la batejada.

6 març 1693. Fa de padrí.

21 agost 1700. Gabriel Bernat Domingo Jaume, fill.

Hi consten una esposa, una filla i un fill.

VILASECA, Joseph

Apotecari

24 juny 1647. *M^o Joseph Vilaseca apotecari de la villa de Calaf fill de M^o Ghabriel Vilaseca y de la señora Isabel, es casa amb la señora Francisca Pintora filla del discret M^o Pere Pintor y de la Sra. Madallena.*

21 agost 1685. Teresa Vilaseca donzella, filla d'ell i de la senyora Francisca Vilaseca i Pintor, es casa amb Joan Folch, jove apotecari, fill de l'honorable Francisco Folch.

29 març 1687. La seva muller fa de padrina d'una filla de Joan Folch, apotecari.

14 gener 1691. Fa de padrí d'un fill de Joan Folch apotecari.

Hi consten una esposa i una filla.

8.1.4. LLEVADORES A SOLSONA DE 1565 A 1700

BULLONS, Catherina Llevadora

11 maig 1599. Hi apareix per primera vegada com a llevadora.

22 maig 1599. Hi torna a aparèixer com a llevadora.

CASELLES, Hyerònima de St. Climent. Llevadora

5 desembre 1600. Fa de llevadora.

9 desembre 1600. Fa de padrina. El seu marit és pagès.

COMA, Joana de Llobera. Llevadora

22 febrer 1600. Fa de llevadora. Es la seva primera aparició.

26 abril 1626. Fa de llevadora, *dela parrochia del Mas de Vilafranca.*

Ho és d'un fill de ventura.

COROMELLES, Caterina Llevadora

1 febrer 1598. Fa de llevadora o padrina.

Apareix moltes vegades com a llevadora o padrina, juntament amb Hyerònima Custura, amb la qual es van alternant en els parts, fins al maig de 1600 en què el nou vicari perpetu que fa les inscripcions deixa de posar el nom de la llevadora.

16 maig 1602. Apareix com a llevadora.

27 setembre 1602. Apareix com a llevadora.

19 febrer 1604. Apareix com a llevadora.

9 i 15 abril 1604. Apareix com a llevadora en nenes catequitzades.

22 novembre 1604. Fa de padrina d'un fill de secret.

2 febrer 1605. Fa de padrina d'un fill de secret.

17 abril 1605 . Fa de padrina d'un fill catequitzat.

6 novembre 1605. Fa de padrina.

+ 12 abril 1608. Es enterrada Caterina Coromelles, viuda i llevadora.

CUSTURA, Hyerònima Llevadora

30 gener 1598. Fa de llevadora, com a viuda.

+ 1 octubre 1599. Hyerònima Custura, llevadora, viuda, és enterrada.

Apareix múltiples vegades com a llevadora, alternant-se amb Caterina Coromelles fins a l'agost de 1599, data en què es devia posar malalta

Fins al maig de 1600 es posaven els noms de les llevadores en tots els registres baptismals. Aquest costum comença el 30 de gener de 1598.

LLANES, Catherina

Llevadora

11 agost 1637. Bateja de necessitat.

13 març 1639. *De necessitat rebe la aigua per la llevadora na Llanes.*

17 abril 1639. *La llevadora Catherina Llanes bateji de necessitat.*

2 gener 1642. Fa de padrina d'una nena, *filla de ventura o de no sé qui.*

LLUCA, Eulària (àlies Gatuelles)

Llevadora

3 maig 1625. Bateja una nena bessona en perill de mort.

1 novembre 1625. Primisenya una nena.

5 gener 1627 Bateja una nena que està en perill de mort.

21 juliol 1627. Bateja un nen que està en perill de mort.

16 desembre 1628. Fa de llevadora en un part d'una filla de ventura.

2 agost 1629. Fa de llevadora en un part amb nadó en perill de mort.

5 octubre 1629. *Ha primisenyat Eularia Llucà llevadora ordinaria de la present ciutat, una infanta.....dins lo ventre de la mare y al peu no podent fer judici sí era viva o morta la he batejada ab conditió.*

16 agost 1632. Fa de padrina d'un fill de ventura.

9 agost 1634. *Rebé l'aigua del St. Batisme necessitat y la llevadora Eulalia Llucha l'hi donà.*

1636. Encara consta com a llevadora.

MARTINA, Catherina Llevadora

31 desembre 1599. Fa de llevadora en un bateig.

5 gener 1600. Fa de llevadora en un bateig.

PLA, Anna Llevadora

3 desembre 1694. *En cas de necessitat ha batejada una filla de Joan Martí pages.*

RODAMILANS Llevadora

+ 13 maig 1622. *Rodamilans la llevadora, morí, fonch feta sepultura eclesiàstica, foren quatre capellans de tanda.*

ROURE, Maria Llevadora

16 abril 1683. *Me ha feta relatió de un bateig de necessitat, fou padri lo Dr. Geroni Coma.*

4 gener 1693. *En cas de necessitat ha batejada una filla de Bernadí Jordà oller y de Cicilia conjuges y morí luego. Aquí consta com a padrina.*

21 maig 1694. *En cas de necessitat ha batejada una filla de Francesch Torra y de Maria conjuges y despres luego morí.*

SANTANDREU, Paula

Llevadora

14 març 1698. En cas de necessitat ha batejat un nen.